ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой

ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 7 (8229)
ЯНВАРИИН
9
СРЕДА
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Болгариин, Венгриин, Румыниин, Советскэ Союзай, Чехословакиин Коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай, правительствонуудай түлөөлэгшэнэрэй уулзалгын Будапештдэ болоһон тухай

МЭДЭЭСЭЛ

Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно Правительствын болон Венгриин Хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин хүтэлбэриин уряалаар Болгариин Коммунистическэ партиин ба Болгариин Арадай Республикын Правительствын түлөөлэгшэд нүхэд Живков, Дамянов, Румыниин Хүдэлмэришэнэй партиин ба Румынска Арадай Республикын Правительствын түлөөлэгшэд нүхэд Георгиу-Деж, Могнорош, Борила, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба Советскэ Правительствын түлөөлэгшэд нүхэд Хрущев, Маленков, Чехословакиин Коммунистическэ партиин ба Чехословацка Республикын Правительствын түлөөлэгшэд нүхэд Новотный, Широкий январиин 1-дэ Будапештдэ ерээ.

Дурсагдаһан оронуудай партинууд болон правительствонуудай хоорондо январиин 1-һээ 4 хүрэтэр уулзалга болоо. Нүхэд Живков, Дамянов (Болгари); нүхэд Кадар, Мюнних (Венгри); нүхэд Георгиу-Деж, Могнорош, Борила (Румыни); нүхэд Хрущев, Маленков (СССР); нүхэд Новотный, Широкий (Чехословаки) уулзалга дээрэ байгаа.

Тус оронуудта хамаатай политическэ ба экономическа, мүн партийна ажабайдалай хэдэн асуудалнуудаар, тэрэшэлэн уласхоорондын байдалай хэдэн шухала асуудалнуудаар һанамжануудаа тухайгаа нүхэрэй ёһоор ба хани халуунаар хөөрэлдөөн уулзалгын үедэ болоһон байна.

Уулзалгада хабаадагшад өөһэдынгөө оронуудтахи болон партинуудтахи байдал тухай бэе бэедээ мэдээсээ.

Социализм болон коммунизм байгуулха хэрэгтэ Болгари, Румыни, Советскэ Союз, Чехословаки, социалистическэ бүхы оронууд шэнэ ехэ амжалтануудые түйлаа гэжэ һайшаалтайгаар тэмдэглэгдээ. Венгриин арадай ажахы социалистическэ замаар амжалтатайгаар хүгжэжэ байһан юм. Зүгөөр революцида харша хүсэнүүд үймөө хэжэ энэ хүгжэлтэдэ һаад ушаруулаа. Революцида харша үймөөшэдэй дарагдаһанһаа хойшо Венгриин социалистическэ экономико темпээ түргэдхэжэ, мүнөө дэбжэлтын замаар дабшажа ябана. Социалистическэ лагериин оронуудта үнгэрэгшэ жэлдэ арадай ажахын түсэбүүд амжалтатайгаар дүүргэгдээ, арад зоной ажана байдалые саашадань һайжаруулгада шэнэ алхам хэгдээ. Мүн соёл культура, наука болон техникые хүгжөөлгэдэ дэбжэлтэ болоһон байна. Эдэ оронуудай арадууд өөһэдынгөө коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудые, правительствонуудые тойрон марксизм-ленинизмын агуухэ туг доро бүри нягтаар жагсаһан байна.

Уулзалгада хабаадагшад бултадаа нэгэн һаналтайгаар нимэ тобшолол хээ. Арадай-демократическа байгуулалтые болон венгер арадай социалистическэ түйлалтануудые усадхаха гэһэн һэдэлгэнүүдые Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно правительствын хүтэлбэреэр, советскэ сэрэгүүдэй туһаламжаар Венгриин ажалшад зайсуулжа шадаа. Тиин Венгридэ фашистска диктатура тогтоохо аюул зайсуулагдаһан, Европодо шэнэ дайн һүжэрөөхэ аюултай гуламта Венгрии болгохо гэжэ дотоодын харюу хүсэнүүдэй ба империалистическэ ээрхэг түримхэй этэгээдүүдэй гаргаһан һанаашалганууд буруу һүргэгдөө. Социалистическэ лагериин бата нэгэдэлые һуларуулха гэһэн империалистическэ этэгээдүүдэй һэдэлгэнүүдтэ шанга сохилто үгтөө.

Уулзалгада хабаадаһан коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай, мүн правительствонуудай түлөөлэгшэнэр иигэжэ ханангяар тэмдэглэбэ. Венгридэхи политическэ болон экономическа байдал хэм гуримдаа орожо байна. Ороной үнэн зүб бодолто бүхы демократическа хүсэнүүд хүдэлмэришэн анги түрүүтэйгээр Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно правительствые, Венгриин Хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиие тойроод бүри нягтаар жагсана, тэдэнэй зүгһөө абтаһан политическэ болон экономическа хэмжээ-ябуулгануудые дэмжэнэ, хүн зоной дунда империалистическэ номнолшодой заабаряар хорото муухай һүйдхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг дайсан харша этэгээдүүдтэ эдэбхитэйгээр эсэргүүсэнэ. Венгриин таряашад гуримтай һайнаар ажаллажа байна. Мүн тэдэнэр революцида харша ба империалистическэ номнолшодой харата муухай мэхэдэ ороогүй, Венгриин хүдөө тосхонуудта помещигүүдэй байдаг үеын гурим дахяад тогтоохо гэһэн һэдэлгэнүүдтэнь сохилто үгөө. Венгерскэ ажалшадай зарим хуби революцида харша этэгээдүүдэй хии хооһон, хорото муухай, националистическэ лозунгнуудаар мэхэлэгдэһэн аад, тэдэнэй мэхэдэ ороһоноо мүнөө эли тодоор мэдэдэг болоһон ба революцида харша этэгээдүүдэй мэхэ гохо гарган, харата муухай алалга хюдалга хэхэ үедэ венгер арадай эрхим хүбүүдэй шуһан адхарһан байгаа гэжэ мүнөө ойлгожо абаа. Арадай-демократическа байгуулалтада, социализмын хэрэгтэ харша хүсэнүүдэй өөһэдыень түлхин оруулха гэһэн тэрэ замай уршагта муухай зам байһыень мүнөө Венгриин ажалшад бүри ехээр мэдэрдэг боложо байна.

Венгриин хүдэлмэришэн анги, таряашад болон интеллигенци орон доторой байдалые, мүн венгер арадай болон Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно правительствын үмэнэ табигдажа байһан зорилгонуудые зүбөөр сэгнэнэ. Имагтал үйлэдбэрилгые, ороной экономическа ажабайдалые гуримшуулха, арадай ажахые хүгжөөн дэбжээхэ, промышленностьда болон хүдөө ажахыда ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үные химдаруулха ба мүнгэн зөөри нөөсэлхэ гээшэ арадай ажабайдал һайжаруулха, арадай-демократическа Венгрие бэхижүүлхэ ябадал хангажа шадаха гэжэ Венгриин ажалшад улам бүри ехээр ойлгодог боложо байна.

Венгриин коммунистнууд бүри нягтаар жагсажа, арадай-демократическа байгуулалтые бэхижүүлхын ба Венгридэ социализм байгуулхын тулада, социалистическэ лагериин бүхы оронуудтай бата бэхи, хани ёһоной харилсаа хүгжөөхын тулада хамаг хүсэлэл оролдолгоёо гаргажа байна гэжэ уулзалгада хабаадагшад һанамжанууд тухайгаа хөөрэлдэхэдөө тэмдэглээ.

Болгариин, Румыниин, СССР-эй болон Чехословакиин түлөөлэгшэд хадаа оронуудаймнай арадууд арадай-демократическа гүрэниие бэхижүүлхэ, империалистическэ ээрхэг түримхэй хүсэнүүдэй халдан оролгоһоо бэеэ даанхай ба аюулгүй байдалаа хамгаалха хэрэгтэнь Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно правительствода ба Венгриин Хүдэлмэришэнэй социалистическэ партида али бүхы дэмжэлгэ болон туһаламжа үзүүлхэ гэжэ венгерскэ нүхэдые найдуулаа.

Уулзалгада хабаадагшад хадаа Советскэ Союзай 1956 оной октябриин 30-най Деклараци тухай хөөрэлдөөд, Советскэ правительствын энэ Деклараци хадаа тэгшэ эрхэтэй байха ба бүхы арадуудай интересүүдые хүндэлхэ, бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэһэн ленинскэ гол ёһонуудые, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудые сахиха ябадалда үндэһэлэн социалистическэ оронуудай хоорондохи хани ёһоной харилсаануудые бэхижүүлхэ хэрэгтэ хүсэд тааралдана гэжэ этигэжэ байһанаа нэгэн һаналтайгаар элиршэлэн мэдүүлээ.

Социалистическэ гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанда тус Деклараци дүримүүд амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ, энэнь социалистическэ лагериие саашадань эмхидхэн жагсаалгада, социализмын оронуудтахи ажахын болон культурна байгуулалтын саашанхи дэбжэлтэдэ, тэдэ оронуудай арадуудай хоорондо хани барисаа бэхижүүлгэдэ болон ахадүүгэй харилсан туһалалсалга хүгжөөлгэдэ туһална гэжэ дурсагдаһан оронуудай түлөөлэгшэд ханангяар тэмдэглээ.

Уласхоорондын шухала асуудалнуудаар уулзалгада хабаадагшад һанамжануудаа мэдэлсээд, иигэжэ тэмдэглээ. Дэлхэйе «Хүйтэн дайнай» байдалтай дахяад болгохые оролдожо байһан баруун гүрэнүүдэй ээрхэг түримхэй этэгээдүүдэй хэһэн ябуулгануудһаа уламжалан һүүлэй үедэ уласхоорондын байдал элитээр шангадаба. Египедтэ эсэргүүгээр хэгдэһэн англо-франко-израильска добтолго, мүн Венгридэ империалистическэ этэгээдүүдэй үүдхэһэн үймөөн энээн тухай гэршэлжэ үгэнэ.

Дүтын ба Дунда Зүүн зүгэй оронуудые дарлан мүлжэхын тулада шэнээр һанаашалга гаргажа байдаг Холбоото Штадуудай ябуулгануудһаа уламжалан уласхоорондын байдал мүн лэ шангадана. США-гэй эдэ колонизаторска һанаашалгануудыень «Эйзенхауэрэй—Даллесай доктрина» гэдэг харуулна. Энэ «доктринын» гол хубинь юун болоноб гэхэдэ, Дүтын ба Дунда Зүүн зүгтэ американска зэбсэгтэ хүсэнүүдые өөрынгөө үзэмжөөр хэрэглэхэ тусгаар эрхэ түлөөлэлгэ США-гэй президентдэ үгтэнхэй. Дүтын ба Дунда Зүүн зүгэй оронуудай хэрэгүүдтэ американска монополистическэ капиталай болон тэрэнэй милитаристска этэгээдүүдэй бүдүүлигээр хамааралсабал, Египедтэ эсэргүүгээр хэгдэһэн добтолгоһоо уламжалан һаяхан дайн байлдаанай болоһон тус районодохи байдалые горьтойгоор дахяад шангадуулха байна бшуу.

Дүтын ба Дунда Зүүн зүгтэхи байдалай шангадуулагдаад байгаа һаа, тэрэнэй түлөө, тэрэнһээ уламжалан гараха хойшолонгуудай түлөө бүхы харюусалгыень Америкын Холбоото Штадууд дааха болоно. Дүтын ба Дунда Зүүн зүгэй арадуудай аша туһые харан, энэ райондо амгалан тайбан байдал болон эб найрамдал хангаха интересүүдые харан бүхы гүрэнүүд хадаа Египедтэ эсэргүү ээрхэг түримхэй добтолгын хойшолонгуудые усадхахын, Дүтын ба Дунда Зүүн зүгэй гүрэнүүдэй хэрэгүүдтэ газаа талаһаа ямаршье хамааралсалга гаргуулхагүйн, тэдэнэй сүлөөтэ эрхые болон бэеэ даанхай байдалые дайруулгахагүйн тулада хүсэлэл оролдолго гаргаха ёһотой.

Социалистическэ гүрэнүүд хадаа арадуудай хоорондын эб найрамдалай хэрэгые шууд сэхээр хамгаалха зуураа, «Хүйтэн дайнай» байдалай дахяад тохёолдохогүйн тулада бүхы оролдолгоёо гаргана. Уласхоорондын байдалые саашадань шангадуулха, яаралтайгаар зэбсэгжэлгые шангадхаха, дайн сэрэгэй идхалга галзуугаар хэхэ зорилгоор ээрхэг түримхэй этэгээдүүдэй гаргадаг һэдэлгэнүүдые таһалдуулхын тулада, эдэ гүрэнүүд социалистическэ байгуулалтынгаа хүсэнүүдые болон өөһэдынгөө нүлөөе хэрэглэхээр хүсэд шиидэнги байна. Гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа һайжаруулха, арадуудай аюулгүй байдал бодотоор хангаха арга боломжонууд үшөөл тон дутамагаар хэрэглэгдэнэ гэжэ эдэ гүрэнүүд лаб этигэнэ. Гүрэнүүдэй буу зэбсэг болон зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо, мүн угаа ехэ һандарал ушаруулдаг аюултай зэбсэгүүд бологшо атомна болон водородно зэбсэг хорихо зорилгоор бодото хэмжээнүүдые абаха гээшэ мүнөө үеын эрхэ байдалда түйлай ехэ удхашанартай байгаа. Европодо аюулгүй байдал хамтааа сахиха системэ байгуулбал европейскэ бүхы арадуудай, тэрэшэлэн дэлхэйн бүхы арадуудай аюулгүй байдалые хангаха интересүүдтэ таарадаха һэн.

Социалистическэ бүхы гүрэнүүд бүри нягтаар эмхидэн жагсажа, өөһэдынгөө эбдэршэгүй бата нэгэдэлые хамгаалха, социалистическэ лагериие һандаан һуларуулха зорилгоор хэгдэһэн бүхы һэдэлгэнүүдтэ сохилто үгэхэ гэжэ батаар найдажа байһанаа уулзалгада хабаадагшад элиршэлэн мэдүүлээ.

Агуухэ хоёр арадай агуухэ хани барисаан

Хитадай Арадай Республикын Правительственна делегаци советскэ столицада баярай оршон байдалда угтагдаба

Советскэ Правительствын уряалаар, Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер нүхэр Чжоу Энь-лай, Премьерэй орлогшо нүхэр Хэ Лун болон КНР-эй Правительственна делегациин гэшүүд январиин 7-до СССР-тэ ерэжэ, тэдэниие советскэ арад ахадүүгэй ёһоор угтаа. Айлшадай һуужа ябаһан самолёдой Иркутскда, Омскдо буухада, өөрынгөө ахадүү — агуухэ хитад арадта советскэ арадай агуухэ ба үнэн зүрхэнэй хани барисаанай мэдэрэлтэйгээр хандадаг байһые Хитадай түлөөлэгшэд хараһан байна. Иимээр хандаханшье зүбтэйл, юуб гэхэдэ, энэ хани барисаан һаруул һайхан ерээдүй — коммунизмын түлөө тэмсэжэ байһан хоёр арадай һайн һайхан уг зорилгын болон үзэл сурталай нэгэн али байһанһаа үндэһэлэн гаража байна бшуу.

Ахадүү арадай түлөөлэгшэдые угтахын тулада столицын хүдэлмэришэдэй коллективүүдэй түлөөлэгшэд, эрдэм ухаанай болон соёл культурын ажал-ябуулагшад, һурагша залуушуул Внуковска аэродром дээрэ сугларaa. Москвагай дээдэ һургуулинуудта һуража байһан хитад студентнүүд, советскэ предприятинуудта практика гаража байһан хитад хүдэлмэришэд угтагшадай дунда байлсаа.

Нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Н. М. Шверник аэродром дээрэ ерээ.

Германска Демократическа Республикын Правительственна делегациин гэшүүд, ГДР-эй Премьер-Министр О. Гротеволь түрүүтэйгээр эндэ байлсаа.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. Ф. Горкин, СССР-эй министрнүүд болон бусад тусхай тушаалта хүнүүд угтагшадай дунда байлсаа.

Хариин оронуудһаа СССР-тэ байдаг Посольствонууд болон Миссинүүдые толгойлогшонор, Хитадай Посольствын хүдэлмэрилэгшэд Хитадай түлөөлэгшэнэрые угтахын тулада мүн лэ эндэ ерэһэн байна.

Аэропортын байшангай дэргэдэ хүн зон олон боложол байна. «ТУ-104» самолёдой реактивна двигательнүүдэй абяан дуулдана. Мүнгэтэн ялалзаһан машинын буухые хүн зон шэртэн харана.

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер ба Гадаадын Хэрэгүүдэй министр нүхэр Чжоу Энь-лай, Премьерэй орлогшо нүхэр Хэ Лун, Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретариадай гэшүүн, КНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо нүхэр Ван Цзя-сян болон бусад самолёдһоо гарана.

Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев болон советскэ гүрэнэй бусад ажал-ябуулагшад нүхэд Чжоу Энь-лайтай, Хэ Лунтай болон КНР-эй Правительственна делегациин бусад гэшүүдтэй гараа шангаар барилсан мэндэшэлэлсэнэ. Хитад арадай түлөөлэгшэдтэ баглаа сэсэгүүд барюулагдана, амаршалгын үгэнүүд дуулдана.

Нүхэр Н. А. Булганинтай хамта хүндэлэлэй харуулай урдуур ябажа ерээд, нүхэр Чжоу Энь-лай министрнүүдтэй, советскэ политическэ ба ниитын ажал-ябуулагшадтай, дипломатическа корпусой гэшүүдтэй мэндэшэлэлсэнэ.

Нүхэд Н. А. Булганин Чжоу Энь-лай хоёр микрофоной дэргэдэ ерэжэ, Н. А. Булганин үгэ хэлээ.

Н. А. БУЛГАНИНАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Чжоу Энь-лай!

Хүндэтэ нүхэр Хэ Лун!

Хүндэтэ нүхэд, Хитадай Арадай Республикын правительственна делегациин гэшүүд!

Советскэ Правительствын, советскэ арадай зүгһөө, өөрынгөө зүгһөө манай Эхэ ороной столица Москвада ерээд байһан Таанадые халуунаар амаршалнаб.

Таанадай Советскэ Союзда ерэлгэ, агуухэ өөрынгөө хани — хитад арадта ахадүүгэй ба үнэн зүрхэнэй гүнзэгы ехэ мэдэрэлтэйгээр хандадаг бүхы советскэ арадта ехэ баясхалантай ушар болоно.

Хитадай баатарлиг Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр, промышленностиие, хүдөө ажахые болон худалдаа наймаае социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулгада шиидхэхы шанартай илалтануудые түйлаһан 600 миллион тоото хитад арадые, хүндэтэ нүхэр Чжоу Энь-лай, Танаар дамжуулан, Тантай сугтаа ерэһэн бүхы нүхэдтэй дамжуулан бидэнэр мүнөөдэр амаршалнабди. Социалистическэ байгуулалтада Хитадай Арадай Республикын түйлаһан амжалтануудаар советскэ хүнүүд баясана. Юуб гэхэдэ, эдэ амжалтануудынь дэлхэйн социалистическэ бүхы системын амжалта бололсоно, марксизм-ленинизмын үзэл сурталай илан мандаһанай эли тодо гэршэ болоно.

Советскэ арад ахадүүгэй эбдэршэгүй хани барисаагаар хитад арадтай холбоотой. Энэ хани барисаан хадаа социализмын лагериин хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхэ арга нүхэсэл, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангаха найдабари мүн болоно. Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын хоорондохи хани барисаан, мүн социалистическэ бүхы оронуудай хоорондохи хани барисаан хүсэд тэгшэ эрхэтэй байха, национальна интересүүдээ хүндэлэлсэхэ ябадалда, дэлхэйн социалистическэ системын саашадаа һалбаран мандахын тулада хамтадаа оролдохо ябадалда үндэһэлнэ. Манай хани барисаанай бата бэхи байха тудам эб найрамдалай ба арадуудай дэбжэлтын хэрэг, бүхы хүн түрэлтэнэй һарүүл һайхан ерээдүй бата найдамтай байхал.

Хүндэтэ нүхэр Премьер, Танай толгойлһон делегациин Советскэ Союзда ерэлгэ манай агуухэ арадуудай ахадүүгэй хани барисаа саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ үнэтэ туһа нэмэри болохо гэжэ найдажа байһанаа элиршэлэн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

Айлшалыт манайдаа, хүндэтэ айлшад!

Хитад-советскэ хани барисаан мандаха болтогой!

Агуухэ хитад арад мандаха болтогой!

Нүхэр ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙН хэлэһэн үгэ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Хүндэтэ нүхэр Ворошилов!

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хүндэтэ нүхэр Булганин!

Хүндэтэ нүхэд, ханинар!

Хамагай түрүүндэ, маниие урижа, Танай ахадүү орондо ерэхэ арга манда олгоһоной түлөө Советскэ правительствода баясхалан хүргэхые би хүсэнэб. Бидэнэр Советскэ Союзда мүнөө түрүүшынхеэ ерэбэ бэшэбди. Зүгөөр, Танай агуухэ орон дотор ямаршье үедэ айлшалхадаа бидэнэр ходоодоол угаа ехээр баясадаг байнабди. Советскэ Союз хадаа пролетарска революциин анха түрүүн илаһан орон юм. Тиихэдэ Советскэ Союз хадаа хүн түрэлтэнэй анха түрүүн социализм байгуулһан орон юм. Энэ орон хитад арадта Октябрьска революциин зам заажа үгөө, сүлөөрхэ хэрэгтэнь хитад арадта дэмжэлгэ үзүүлээ, тиигээд амгалан байгуулалтадань туһаламжа үзүүлнэ. Мүнөө үедэ Советскэ Союз хадаа дайнда эсэргүү, колониализмда эсэргүү тэмсэлэй тугые эгээн зоримгойгоор барижа ябагша, мүн бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдал аршалан хамгаалха эгээн түгэлдэр түшэг тулгуури болоно. Хитад арад советскэ арадые хододоо эгээн лэ гүнзэгы ехээр хүндэлдэг байгаа, хүндэлнэшье. Эндэ ерээд байһантаа дашарамдуулан хитад арадай зүгһөө агуухэ советскэ арадта ахадүүгэй халуун амаршалга дамжуулхые би хүсэхэ байнаб.

Мүнөө бидэниие иимэ хани һайнаар угтаһанайтнай түлөө таанадта баясхалан хүргэнэб. Иимэ ехэ уггалга хадаа хитад арадта советскэ арадай агуухэ хани барисаанай мэдэрэлтэйгээр хандадаг байһые эли тодоор харуулна. Манай оронуудай арадуудай хоорондохи хани барисаанай хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй, бата бэхи байһаниинь бүгэдэндэ эли. Манай хоёр ороной арадуудай агуухэ хани барисаае таһалгаряагүйгөөр бэхижүүлжэ ба хүгжөөжэ байха гээшэ интернациональна арюун нангин үялгамнай гэжэ хитад арад тоолодог. Советскэ Союз түрүүтэй социалистическэ оронуудай хүсэн түгэлдэр бата нэгэдэл бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аршалан хамгаалха бата бэхи түшэг тулгуури болоно, мүн хүн түрэлтэнэй дэбжэлтын һайн һайхан хэрэстэ туһална гэжэ түүхэтэ баялиг дүршэл дээрэһээ бидэнэр гүнзэгыгөөр мэдэрнэбди.

1954 оной зун минии Советскэ Союз ерэһэнһээ хойшонхи үе соо советскэ арадай коммунизм байгуулха хэрэгтэ шэнэ ехэ амжалта түйлаһанда, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй нилээд хүгжэһэндэ би угаа ехээр баясанаб. Египедтэ эсэргүүгээр Англиин, Франциин болон Израилиин хэһэн ээрхэг түримхэй добтолго мүнөө буруу һүрөөд байна. Англиин болон Франциин һуурие эзэлхэ гэжэ США-гэй эрмэлзэжэ байһые харуулһан Эйзенхауэрэй доктрина эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүд болон арадуудай зүгһөө буруушаагдана.

Манай социалистическэ оронуудта эсэргүүгээр империалистнуудай хэһэн галзуу добтолго буруу һүрөөд байна, зүгөөр тиигэбэшье империалистнууд үшөөл һанаагаа амараагүй байха юм. Социалистическэ бүхы оронуудай арадуудай, бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудай бултанайнь хамтын хүсэл оролдолгоор, империалистнуудай үүдхэдэг ямаршье ээрхэг түримхэй ба һүйдхэлэй ябуулганууд гутамшаг муухайгаар заатагүй буруу һүрэхэл. Юуб гэхэдэ, Советскэ Союз түрүүтэй социализмын лагерь үдэр ерэхэ тудам бэхижэхэ байна. Бүхы дэлхэйн дээрэхи эб найрамдалай ба хүн түрэлтэнэй дэбжэлтын хэрэг заатагүй илалта түйлаха.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр коммунизм байгуулха хэрэгтэ бүри ехэ амжалтануудые түйлажал байхыень советскэ арадта хүсэнэб.

Хитадай болон Советскэ Союзай арадуудай агуухэ хани барисаанай саашадаа бэхижэхыень ба хүгжэхыень хүсэнэбди.

Советскэ Союз түрүүтэй социалистическэ оронуудай бата нэгэдэл мандаха болтогой!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!

Нүхэд Чжоу Энь-лай, Хэ Лун, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев машинада һуугаад Москва тээшэ ябана. Тэдэнэй хойноһоо КНР-эй Правительственна делегациин гэшүүдэй болон айлшадые угтагшадай һуужа ябаһан автомобильнууд дардам харгыгаар удаа дараалуулан һубарилдан ябана. Электрын гэрэлээр толорһон Москвагай үйлсэнүүдтэ машинанууд ороно. Үйлсые хүндэлэн татаатай бүдүүд дээгүүр: «Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер нүхэр Чжоу Энь-лай манайда айлшалагты!», «Социализм байгуулжа байһан КНР-эй арадуудта ахадүүгэй амар мэндэ!», «Советскэ Союзай ба КНР-эй арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын эбдэршэгүй хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!» гэһэн үгэнүүд ород болон хитад хэлэнүүд дээрэ бэшээтэй байгаа.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Нүлөө ехэтэй хөөрэлдөөн

Сэлэнгын аймагта ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэдэг байгаа гэжэ һаяшаг үнгэрһэн аймагай партийна конференци дээрэ шангаар шүүмжэлэгдэһэн байна. Делегадуудай хэһэн шүүмжэлхы ажаглалтануудые хараадаа абажа, колхозуудай, МТС-үүдэй болон промышленна предприятинуудай партийна эхин организацинууд ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие һайжаруулхын, тэрэниие нүлөө ехэтэй болгохын тула оролдолго гаргажа байна. Илангаяа нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэлтэй дашарамдуулан агитколлективүүд ниилээд бэхижүүлэгдэжэ байна. Мүнөө үедэ аймагай колхозуудта болон МТС-үүдтэ, предприятинуудта болон эмхи зургаануудта 600 гаран агитатор политическэ хүдэлмэри ябуулна. Бэлэдхэл һайтай, олондо хүндэтэй болоһон колхознигууд, механизаторнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад агитационно хүдэлмэридэ хабаадуулагдана.

Партийна эхин организацинууд агитаторнуудаа неделидээ нэгэ дахин суглуулжа, заабари үгэдэг, аймагай, колхозой, МТС-эй, промышленна предприятинуудай болон эмхи зургаануудай үмэнэ табигдаад байһан тодорхой зорилгонуудтай гэдэниие танилсуулдаг, агитационно хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолжо байдаг болонхой.

Мэнэ һаяхан Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци агитаторнуудай семинар үнгэргөө. Энэ семинар дээрэ уласхоорондын байдал тухай элидхэл һургуулиин багша нүхэр Найдаков хэһэн байна. Колхозой адуу малай хэр зэргэ үбэлжэжэ байһан тушаа артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Б. Б. Шагдыров агитаторнуудта хөөрэжэ үгэбэ.

Партийна организациин секретарь нүхэр Ц. Р. Жамбалов колхознигуудай дунда ябуулагдадаг политическэ хүдэлмэриин дутагдалнууд тухай, һунгалтада бэлэдхэхэ үедэ ямар темэнүүдээр хөөрэлдөө үнгэргэхэ тушаа агитаторнуудта хэлэжэ үгөө.

Семинарта хабаадалсаһан агитаторнууд хүдэлмэрээ һэргээжэ захалаа. Жэшээнь, агитатор Даба Базаров даалгагдаһан участогтаа табан хоногто нэгэ дахин алгадгүй ошожо, хөөрэлдөө хэдэг болоо. Эдэбхитэй энэ агитатор малшадай дунда социалистическэ мүрысөө бодотоор эмхидхэнэ. Тэрэнэй ажаладаг Адаг нютагай һаалиин гүүртын һаалишадай хэды шэнээн һү һааһаниинь үдэр бүри показателиин доскада бэшэгдэдэг. Агитатор социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые арбан хоногто нэгэ дахин гаргаад, тэрээнээ һаалишадтай зүбшэн хэлсэдэг, түрүүшүүл тухай ханын һониндо бэшэдэг.

Энэ гүүртын һаалишан Дари Дашинимаева үнеэн бүриһөө сүүдхэдээ ойролоол 1,5—2 литр һү һаадаг байгаа. Һү багаар һаадаг энэ һаалишаниие гүүртын бусад һаалишад ехээр шүүмжэлһэн байна. Һаалишан Дэри үнеэдээ зоотехнигэй зохёоһон рационой ёһоор эдеэлүүлдэггүй, харин өөрөө мэдээд, ямаршье хэмгүйгөөр тэжээл үгэдэг байгаа.

Мүнөө энэ һаалишан малаа тусхай рационоор эдеэлүүлдэг болоо. Тэрэнэй ашаар Дари Дашинимаевагай һаадаг үнеэд түрүүнэйхидээ орходоо ханигүй ехэ һү үгэдэг болобо. Мүн бусадшье һаалишад һү һаалгаяа дээшэлүүлһэн байна. Энээндэ агитатор Даба Базаровай үүргэ тон ехэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хоёр культбаза бии юм. Тэдэнэй нэгэниинь Тухум гэжэ нютагта, нүгөөдэнь Бургаастайда нээгдэнхэй. Эдэ культбазануудые гоёохо, шэмэхын тула колхозой правлени ехэ мүнгэн зөөри гаргаа. Мүнөө эдэ культбазануудта, илангаяа Тухумэй культбазада, политическэ хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдана. Жэшээнь, Тухумэй культбаза һара бүри түсэб табяад, тэрэнэй ёһоор ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулна. Энэ декабриин 15-һаа хойшо хоёр дахин кино харуулагдаа, уласхоорондын байдал тухай лекци уншагдаа, советско-польско хани барисаан тухай хөөрэлдөөн үнгэргэгдөө. Тиихэдэ хоёрдохи комплексно бригадын бригадир нүхэр Д. Очиров «Колхознай һү һааха түсэбөө хэр зэргэ дүүргэжэ байнаб» гэһэн темээр элидхэл хэһэн байна. Имэрхүү хөөрэлдөөнүүд, элидхэлнүүд ондоошье асуудалнуудаар эндэ болодог.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо харуулан ойлгуулха агитаци ниилээд һайжараа, КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдые тайлбарилһан лозунг болон плакадууд бии. Колхознигуудай абаһан уялгануудаа ямараар бэелүүлжэ байһые агитаторнууд показателиин доскада үдэр бүри бэшэнэ.

Энэ колхозой правлени ба партийна эхин организаци «Юрөөгэй колхозник» гэжэ олон тиражтай газетэ типографска шрифтээр хэблэн гаргаха гэһэн үүсхэл гаргаһан байна. Энэ газетэ түрүүшээр һарадаа хоёр дахин 250 хэһэгээр аймагай газетын типографида хэблэгдэхэ байна.

Юрөөгэйхидэй энэ үүсхэлые мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлени ба партийна эхин организаци халуунаар дэмжэһэн байна. Январиин нэгэнһээ хойшо энэ колхоздо «Улаан Загастай» гэһэн олон тиражтай газетэ хэблэгдэжэ захалба.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин зарим тэды һайжарбашье, тэрэнэй далайса, тэрэнэй удхань партиин табяад байһан эрилтэнүүдтэ үшөө хүсэд харюусанагүй.

Аймагай олохон колхоз болон промышленна предприятинуудта политическэ агитаци һулаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гүүртэ, отаранuудаар политическэ хүдэлмэри илангаяа мууса табигданхай. Гүүртэ, отаранууд дээгүүр бии байһан харуулан ойлгуулха агитаци юрэнхы шэнжэтэй, тодорхой шэглэлгүй, колхозой ажабайдалтай холбоогүй байна. Тэрэ мүртөө тон удаан саг соо шэнэлэгдэдэггүй. Тэндэ агитаторнууд хүдэлдэггүй шахуу. Тиимэһээ һү һаалгаар энэ колхоз аймаг соогоо эгээн һүүлиин һуури эзэлнэ.

Партийна эхин организациин зарим секретарьнууд агитаторнуудта бодото туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

Олониитын дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэриие һунгалтын үедэ бүри шангадхаха, тэрэнэй удхыень һайжаруулха, нүлөө ехэтэй болгохо гээшэ партийна эхин организацинуудай шухала зорилго болоно.

Б. Ширеторов.

Фермэ дээрэ семинар болобо

Партиин Кударын айком Маленковой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи һүнэй-товарна фермэ дээрэ колхозуудай, МТС-үүдэй партийна организациин секретарьнуудай семинар һаяхан үнгэргэбэ. Семинарта хабаадагшад «Хони үсхэбэрилхэ арга боломжонууд» гэһэн, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Серебрениковэй, «Колхозой ажахыда түрүүшүүлэй дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ тухай» Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник нүхэр Бохинагай элидхэлнүүдые шагнаа.

Удаань семинарта хабаадагшад тус колхозой фермын ажал хүдэлмэритэй танилсаа. Эндэ мүнөө жэлдэ шэнэ культбаза баригдаа юм. Культбазадань һаалишадай байха таһагууд, клуб, библиотекэ бии. 100 толгой үнеэдэй байха шулуун байра баригдажа, ашаглалгада оруулагданхай. Тэндэнь дүүжэн харгы тодхогдонхой.

***

КПСС-эй Байкало-Кударын айком колхозуудай, предприятинуудай болон эмхи зургаануудай партийна организацинуудай секретарьнуудай нэгэ үдэрэй семинар һаяшаг үнгэргэбэ. Семинарта хабаадагшад хүдэлмэриингээ дүй дүршэлые халан абалсаһан, мүн нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэл хэхэ үедэ агитколлективүүдэй зорилгонууд тухай элидхэл шагнаһан байна.

Удаань колхозуудай парторганизацинуудай секретарьнууд Ворошиловай нэрэмжэтэ түрүү колхозой фермэ дээрэ ошожо, малшадай ажал хэрэгүүдтэй танилсаа. Энэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Ц. Баженов үбэлэй сагта үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхын тулада малшадай дунда социалистическэ мүрысөө яажа эмхидхэдэг тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна.

Цех-автомат

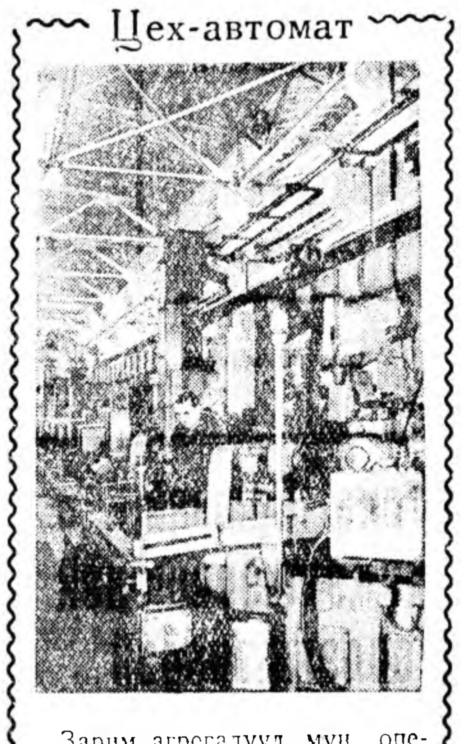

Зарим агрегадууд, мүн операцинуудые автоматическа болгохоһоо гадна, технологическа процесс болон бүхэли предприятинуудые автоматическа болгохо гэжэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдээр хараалагданхай юм.

Москвагай Нэгэдэхи подшипникова заводто автоматическа туршалгын цех байгуулагдаа. Цех дотор бүхы хүдэлмэринь автоматическаар дүүргэгдэнэ. Деталиие мүлихэ, тамгалха, халуугаар болбосоруулха, үнгэлэн елылгэхэ, угааха, хатааха, сахаригуудынь шалгажа, ороһон шаригууд болон ролигуудтай суган хабсаргаха гэхэ мэтэ подшипнигуудые бэлэн болгожо, хайрсагта багсалха хүрэтэрнь бүхы хүдэлмэри автоматическа лини дээрэ хэгдэнэ. Түхеэрэлгынь автоматическаар хүдэлэгдэдэг, автоматическаар шалгагдадаг болоһон-һоонь хойшо бүтээһэн зүйлнүүдэй шанарынь элитэ һайжараа.

Автоматическа линиин оруулагдаһанһаа хойшо ажалай бүтээсэ хоёр дахин дээшэлжэ, зуу гаран хүдэлмэришэд сүлөөржэ, хүдэлмэри тад ондоогоор хэгдэдэг болоо. Хэдэн олон научно-шэнжэлэлгын институдууд, станок бүтээлгын болон инструментальна заводуудай 18 коллектив автоматическа цехын түхеэрэлгэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ хабаадалсаа. Жэлэй туршада миллион хахад хэһэг подшипнигууд бүтээгдэхэ гэжэ хараалагдаһан юм. Мүнөө цехые ашаглалгада оруулһан түрүүшын һараһаа эхилэн, бүхы отделенинууд нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ. Оройдоол хоёр гурбан станогуудые нэмэбэл, жэлэй туршада хоёр миллион шахуу подшипнигууд бүтээгдэхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: подшипнигуудай дотор талын сахаригуудые мүлихэ участок. П. П. Черктов участогай хүдэлмэриин ябасые хинан хаража байна.

Советскэ Союзай болон Германска Демократическа Республикын Правительствэнна делегацинуудай хоорондохи хэлсээн

Советскэ Союзай болон Германска Демократическа Республикын хоорондохи хани харилсаае саашадань хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэмжээнүүд тухай асуудалаар, Советскэ Союзай болон Германска Демократическа Республикын Правительственна делегацинуудай хэлсээн Москвада, Кремль соо 1957 оной январиин 7-до үргэлжэлөө.

Хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнэй үедэ хоёр оронуудта хамаатай асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсэлгэ үргэлжэлөө. Хэлсээнүүдэй дүнгүүд тухай Советскэ Союзай болон Германска Демократическа Республикын Правительственна делегацинуудай Мэдүүлгын текст нэгэн һаналаар батаган абтаһан байна.

ГДР-эй Премьер-Министр Отто Гротеволь СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин хоёр түгэсхэлэй үгэ хэлэхэдээ хэлсээнүүдэй урагшатайгаар дүүрэһэндэ ханамжа байһанаа мэдүүлээд, һайниие хүсэлсэһэн байна.

(ТАСС).

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин Германска Демократическа Республикын Правительственна делегациин хүндэлэлдэ уулзалга хэбэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин Германска Демократическа Республикын Правительственна делегациин хүндэлэлдэ Кремлёвско Ехэ ордон соо январиин 7-до уулзалга хэбэ.

Премьер-Министр О. Гротеволь түрүүтэй ГДР-эй Правительственна делегациин гэшүүд уулзалгада байлсаа.

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер Чжоу Энь-лай, Премьерэй орлогшо Хэ Лун, КНР-эй Правительственна делегациин гэшүүд Ван Цзя-сян болон Лю Сяо гэгшэд айлшадай дунда байлсаа.

Уулзалгын болоходо Советскэ талаһаа нүхэд К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов ба бусад тусхайта тушаалта хүнүүд, мүн наукын болон культурын ажал ябуулагшад, артистнууд, советскэ ба харин гүрэнүүдэй хэблэлэй түлөөлэгшэд байлсаа.

СССР-тэ түлөөлэгдэһэн дипломатическа түлөөлэгшэдые толгойлогшонор, Посольствонууд болон Миссинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд уулзалгын болоходо байлсаа.

Уулзалга дээрэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин Германска Демократическа Республикын Президент Вильгельм Пикын хүндэлэлдэ духаряа үргэбэ. Удаань ГДР-эй Премьер Министр Отто Гротеволь СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай энхэ элүүр байхын түлөө духаряа үргэбэ.

Уулзалга дээрэ Н. А. Булганин Отто Гротеволь гэгшэд үгэнүүдые хэлээ.

Мүн ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо ба СЕПГ-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Вальтер Ульбрихт, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Христианско-демократическа союзай түрүүлэгшэ Отто Нушке, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо ба Гадаадын хэрэгүүдэй министр, национально-демократическа партиин түрүүлэгшэ Лотар Больц, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Либеральна демократическа партиин түрүүлэгшэ Ганс Лох болон Германиин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Демократическо-тариашанай партиин түрүүлэгшын орлогшо Пауль Шольц гэгшэд үгэнүүдые хэлээ.

Уулзалгада хабаадагшадта концерт харуулагдаһан байна.

Уулзалга имагтал хани халуун оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

МҮРЫСӨӨНЭИ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Үүр сайжа, газаа һаруул болоһон байбашье һаа, үнеэдэй байра соо үшөөл харанхы. Тиимэһээ дээгүүр үлгэгдэһэн долоон фонарьнууд эндэ нессоогдонхой. Сагаан халаад үмдэһэн һаалишад сайбалзан, үнеэдээ һаажа тухагүй ябана. Уданшьегүй һаалга дүүрэжэ, ханын захаар жэрылдэһэн бидонууд сагаан эдеэгээр дүүрэбэ.

— Үглөөнэй һаалгын дүнгүүдээр залуу һаалишан Жэгмэд түрүүлжэ, үсэгэлдэр үглөөнэйхиһөө найман литр ехэ һү һааба, — гэжэ фермые даагша Дамдин Лодомпилов һаалишадтаа соносхобо.

Жэгмэд Бадмаевна Чойбонова энэ жэл Усть-Кяхтын долоон жэлэй һургуули дүүргээд, сентябрь һарада һайн дураараа Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи комплексно бригадын һаалишанаар ошоһон юм.

Һаалишанаар оройдоол гурбадахи һараяа хүдэлхэ мүртөө Жэгмэд Бадмаевна оролдолго ехээр гаргаһанайнгаа ашаар, һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Даажа байһан 10 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө ажахын жэлэй хоёр һарада 223,4 литр һү һаагаа. Тиихэдэ декабриин 1-һээ 10 болотор үнеэн бүриһөө 38 литр һү һааһан байна. Мүнөө залуу һаалишанай 10 үнеэдһээнь 5-ииинь һаалгана, бусад табаниинь январь, февраль һарануудта туғаллаха юм.

— Түрүүшынхеэ һаалишанаар хүдэлмэрилжэ эхилбэшье, үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абаа һэм. Абаһан уялгаяа дүүргэхэ арга боломжо намда хүсэд бии, — гэжэ залуу һаалишан найдамтайгаар хөөрэнэ. Тэрэнэй «Шурка» гэжэ үнеэнь сүүдхэдээ 10 — 11 литр, «Апрелька» 8 — 10 литр хүрэтэр һү үгэдэг юм.

Жэгмэд Чойбонова нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ хайшан гээд ехэ һү һаанаб гэхэдэ, малаа һайнаар эдеэлүүлдэг, харууһалдаг, саг сооньуһалдаг, зүбөөр һаадаг.

Энэ жэлдэ түрүүшынхеэ фермын үнеэд уяада байлгагдажа һаалгагдана. Энэ түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ байһанай аша үрэ элиржэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, нёдондо жэлдэ октябрь, ноябрь һарануудта Табангуудай фермэ үнеэн бүриһөө 95,5 литр һү һаагаа һаа, ажахын шэнэ жэлэй хоёр һарада 181,2 литр һаагаа гэхэ гү, али һү абалгаяа хоёр дахин дээшэлүүлээ.

Үдэр ошохо бүри түрүү һаалишадай тоо олошорно. Залуу басаган Халима Юсупзянова һаалишанаар арайхан гэжэ 5 һарын туршада хүдэлжэ байна. Тиибэшье Халима басаганиие хуушан һаалишад магтадаг, юуб гэхэдэ, ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг. Ажахын жэлэй хоёр һарада үнеэн бүриһөө 160 литр һү һаагаа. Энэнь тиимэ ехэ бэшэшье һаа, залуу һаалишан оролдосотой ажалаараа үдэр бүри амжалтаяа арьбадхана.

Һү ехээр һаахын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Табангуудайхид Погранична МТС-эй харьяата колхозуудай фермэнүүдэй дунда түрүү һуури эзэлнэ. Үнгэрэгшэ хоёр һарын, мүн декабрь һарын түрүүшын арбан хоногой дүнгүүд дээр тус фермэдэ Погранична МТС-эй дирекци болон партийна организациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба. Мүн фермынхидтэ колхозой правлениин, парторганизациин дамжуулгын Улаан туг олгогдонхой.

МТС-эй дамжуулгын Улаан тугые алдахагүйн түлөө хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр оролдохобди,—гэжэ фермын һаалишад нэгэн дуугаар мэдүүлнэ.

Энэ фермынхид бүришье һайн амжалтануудые түйлажа шадахаа байгаа. Теэд тэдэнэй хүдэлмэридэ ехэхэн бэрхэшээлнүүд тохёолдоно.

Хэнэйшье мэдэхээр ажал багаар гаргашалжа, үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө фермэдэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха хэрэгтэй. Теэд Погранична МТС фермэһээ гурбан модоной газарта байбашье, энэ шухала хүдэлмэридэ анхаралаа табинагүй. Энээнэй эсэстэ үнеэ һааха, эдеэлүүлхэ, паг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри гараар хэгдэнэ. Мүн тэжээл уридшалан бүйлүүлагдажа үнеэдтэ эдюулэгдэнэгүй. Мүнөө болотор кормозапарник тодхогдоогүй. Погранична МТС-эй дирекци колхозой правлени хоёр гэм зэмээ бэе бэедээ хаялсаад, энэ хэрэгые урагшань ябуулнагүй.

Мүн малшадай культурна эрилтэшье хүсэдөөр хангагданагүй. — Кинокартина үни болоо харанагүйбди, —гэжэ малшад гомдоно. Гансашье энэ фермын малшадта бэшэ, бусад фермэнүүдтэ, отаранuудта кино харуулагданагүй. Усть-Кяхтын сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Лазарев) малшадые эд хэрэгсэлнүүдээр хангахын түлөө нүүдэл наймаа һайса эмхидхээгүй байшоо.

Үнеэдэй байрада дутэ үбһэнэй хашаа баригдаагүй дээрэһээ һаалишад үбһэ солоомоёо 400—500 метрын газарһаа тэбэреэр асарна.

Үбэлэй үедэ һү һаалгаяа хоёр дахин ехэ болгохо зорилго урдаа табяад, социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан Табангуудай фермын хүдэлмэрилэгшэдтэ колхозой правлени, партийна организаци, Погранична МТС-эй дирекци бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Д. Болхоев, манай корреспондент.

Малажалда гол анхаралаа хандуулха ёһотой

Ново-Брянска МТС-эй харьяата зургаан колхозуудай ажахын гол һалбари малажал юм. Партиин XX съездын һүүлээр МТС-эй харьяата колхозууд, тэрэшэлэн МТС-эй дирекци колхозуудай ниитын ажахые, түбхын түрүүндэ малажалые хүгжөөхэ талаар олон хэмжээ-ябуулганuудые хараалаад, колхознигуудай хамтын суглаанууд дээгүүр баталан абаһан байгаа. Хараалагдаһан энэ хэмжээ-ябуулганuудаа тус МТС-эй харьяата колхозууд 1955—1956 оной ажахын жэлдэ тон муугаар бэелүүлээ гэжэ сэхэ тэмдэглэхэдэ болоно. Юуб гэхэдэ, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, илангаяа хүдөө ажахын мэргэжэлтэд малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ хуушанайхяараа хандадаг, колхозуудтаа малай үбэлжэлгын үедэ ямаршье туһа үзүүлдэггүй байһаар.

Энээниие имэ баримтанууд тодоор гэршэлнэ. Молотовой, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд аймаг соогоо томохон колхозууд гээшэ. Эдэ хоёр колхоздо хоёр мянгаад толгой эбэртэ бодо мал, 8 мянган толгой хони ямаан, хэдэн зуугаад адуун бии. Эдэ малые зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлхын тулада 60 гаран мянган центнер гансал үбһэн хэрэгтэй. Гэбэшье, эдэ хоёр колхоз үбэлжэлгын үедэ ниитын малда хэрэгтэй болохо тэжээлэй оройдоол 50—60 процентыень 1956 ондо бэлэдхэһэн байгаа.

Энэ ушар юу харуулнаб гэхэдэ, колхозой правлени, партийна организаци адууһа малаа саашадань олошоруулха хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандадаг байна. Колхозой гүүртэ болон отарын малшад бии байһан бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээ малдаа һайса бүйлүүлэнгүй тэрэ зандань үгэнэ. Гадна, тэжээл кормушка соо хэжэ малда үгтэдэггүй, хүл доронь хаягдана. Зарим отара, гүүртэнүүдтэ малай байра муугаар түхеэрэгдэһэн байжа, мал турана. Ноябрь, декабрь һарануудта 6 толгой эбэртэ бодо мал, 10-аад хони ямаан гансал мууса эдеэлүүлһэнһээ боложо, эдэ хоёр колхоздо гарзалһан байна. Эбэртэ бодо малай гүүртэнүүдээр, хонидой отаранuудаар туранхай мал олон бии. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 10 гаран хони ямаан, 7—8 үхэр дундаһаа доошо шадалтай болонхой.

Энэ жэлдэ үбһэ ногооной һайн ургаса абахын тула республикын түрүү луговодууд сабшалан дээрэ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганuудые үнгэргэжэ байна. Теэд, тус МТС-эй харьяата колхозууд агротехническэ хэмжээ-ябуулганuудые мүнөө хүрэтэрөө эхилээдүй. Хэтэрхэдээ, нютагай үтэгжүүлгэ сабшалангай газарта гаргагданагүй шахуу. Колхозуудай правлениин түрүүлэгшэнэр Д. Р. Цыденжапов, С. У. Жалсараев үбэлжэлгые бодотоор, шэнэ эрилтын ёһоор хүтэлбэрилдэггүй байһаар. Колхозой партийна организацинууд (секретарьнуудынь Цыренов Ц. Д, Аяндуев Ж. А.) правлениин хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые саг сооньэлирүүлжэ, тэдэниие усадхахын түлөө ямаршье хэмжээ абанагүй. Эдэ бүхы дутагдалнууд тус МТС-эй харьяата бусадшье колхозуудтань бии юм.

Карл Марксын, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта малай үбэлжэлгэ илангаяа муугаар үнгэржэ байна. Бүдүүн, концентрированнэ тэжээлые бүйлүүлан бэлэдхэжэ, малдаа эдюулхэ хүдэлмэриие тус колхозууд эмхидхэнэгүй.

Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 4 кормозапарник бии аад, тэдэниие МТС мүнөө хүрэтэр тодхоодүй байһаар. Колхозой правлени, партийна организаци малай үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо механизмуудые тодхожо үгэхыень МТС-эй дирекциие (директорынь нүхэр Головков А. И., главна инженерынь нүхэр Афанасьев) хэдэн дахин гуйһан байгаа. Теэд эдэ хүтэлбэрилэгшэдэй колхоздо туһалаагүй дээрэһээнь мүнөө хүрэтэрөө колхозой малда бүйлүүлагдаагүй тэжээл үгтэжэ байна. Үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ кормозапарнигуудые тодхохоор эльгээгдэһэн МТС-эй механизаторнууд нүхэд Гунга Дондуков, Даши-Пунсык Дашицыренов, И. Собатеев гэгшэд арба гаран хоногто гэр тойронгоо ажаллажа байна.

Гадна, фермэдэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха талаар МТС-эй зүгһөө юушье хэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, үүлтэртэ фермын һаалишад үнеэдтээ силос абажа үгэхэдөө ехэ зобоно. Юуб гэхэдэ, башниин оёорһоо — 3—4 метр гүнзэгыһөө, хүнэгүүдээр силос үргэжэ гаргана. МТС-эй дирекци силос нүхэнһөө гаргаха транспортёр мүнөө хүрэтэр тодхоодүй. Тэжээл бүйлүүлхэ, дэбтээхэ, ороһо таряа буталха түхеэрэлгэ, машинанууд байхагүй, харин эдэ машинануудынь МТС-эй буусада саһанда булагдажа, эндэ тэндэ хэбтэдэг юм. Молотовой нэрэмжэтэ колхозой центральна һүнэй-товарна фермэ дээрэ МТС-эй механик нүхэр Чмелев кормозапарник тодхохо гэһээр һара хахад болобо, теэд энэ нүхэр мүнөө хүрэтэрөө кормозапарнигаа зүб мүрөөр тодхожо шадаагүй. Мүн гахайн фермэдэшье кормозапарник тодхоглоогүй байһаар.

Имэ баримтанууд мүн Сталинай, Тельманэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудаар бии. Харьяата колхозуудайнгаа отаранuудта, фермэнүүдтэ МТС тэжээл зөөлсэхэ ёһотой байна. Теэд энэ хүдэлмэриие тус МТС тон муугаар эмхидхээ. Зарим нэгэн механизаторнууд трактор, машинаараа үбһэ, зелёнко, солоомо зөөхынгөө орондо, олзо бэдэржэ, колхознигуудай түлеэ, үбһыень шэрэнэд. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлжэ байһан тракторист нүхэр Тарабукин колхоздо ямаршье туһа хүргэнэгүй, харин энэ тэрэ хүнүүдтэ трактораараа ажал хэнэ. Имэ ябадал бусадшье колхозуудта олон үзэгдэнэ.

Колхозуудай ажахын саашанхи хүгжэлтые МТС хүтэлбэрилхэ зэргэтэй. Теэд Ново-Брянска МТС, тэрэнэй директор нүхэр А. Головков партиин XX съездын шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор хүдэлмэрээ шэнэдхэн табижа шадаагүй байһаар.

— Малай үбэлжэлгые һайнаар хүтэлбэрилхэб, харьяата колхозуудайнгаа экономикые тон гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ, доторой арга боломжонуудые хүсэд хэрэглэжэ, малажалаа дам саашадань хүгжөөхэбди, тэдэнэй ашаг шэмыень дээшэлүүлхэбди, — гэжэ нүхэр Головков зүблөөн бүхэндэ мэдүүлдэг байна. Теэд хэлэһэнээ энэ нүхэр мүнөө болотор дүүргэнэгүй. Колхозой ажахые хүгжөөлгын гол асуудалнуудые МТС-эй дирекци шиидхэдэггүй зандаа.

МТС-эй зооветеринарна мэргэжэлтэд мүн лэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Жэшээнь, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг ветфельдшер нүхэр Быструшкина Г. В., Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник Шпаков гэгшэд малшадта ямаршье туһаламжа үзүүлдэггүй юм. МТС-эй дирекци, партийна организаци эдэ бүхы дутагдалнуудаа усадхажа, хүдэлмэрээ партиин XX съездын шиидхэбэриин ёһоор шэнэдхэн табиха уялгатай.

Вл. Бальжинимаев.

Социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, үйлэдбэриингөө түсэбые уридшалан дүүргэе

Шэнэ амжалтын түлөө

Улан-Удын пивын заводой эюулгын цех. Эндэ ороходо шэлдэ пиво эюулдэг механизмууд болон конвейертэ хэдэн залуу басагад забда үлөөгүй хүдэлмэрилжэ байба. Эрьелдэжэ байһан барабанһаа саашаа пивэтэй шэлнүүд конвейер дээгүүр һубарилдан ошожол ошокол байна.

— Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлые амжалтатайгаар дүүргээд, хоёрдохи жэлэй түсэбые бэелүүлжэ эхилээд байхада урматай байна даа,—гэжэ эндэ хүдэлжэ байһан нүхэр Антонова хүхюугээр мэдүүлнэ.

Тус предприятиин хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, городой түрүү предприятинуудай нэгэн болонхой. 1956 ондо валовой продукци үлэдбэрилэн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргэһэн байна. Заводой цех, бригада бүхэнэй коллективүүд тус тусаа абаһан уялгануудаа саг соонь дүүргэжэ, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 520 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилөө.

Шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө заводой солодовенно болон пиво эюулдэг цехүүдэй хүдэлмэришэд мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр мүнөө орооһо үйрүүлхэ, пиво шанаха үдэр бүриингөө графигые үлүүлэн дүүргэжэ байна. Ажалай новаторнуудай тоо үдэр бүри олоншорно. Тэдэнэй тоодо түрүү хүдэлмэришэд нүхэр М. С. Антонова, А. И. Братенькова, И. И. Морокова болон бусад оролсоно. Энэ нүхэд Октябриин һайндэрһөө хойшо социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябаһан зандаа.

— Партиин ЦК-гэй декабрьска Пленумэй тогтоол манние ажалай бүри ехэ амжалтада зоригжуулна. Бидэнэр энэ тогтоолтой танилсаад байхадаа 1957 ондо бүри һайнаар хүдэлжэ, нёдондонойхиһоо үшөө ехэ продукци республикынгаа ажалшадта үйлэдбэрилэн гаргахабди,—гэжэ заводой түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн нүхэр Мерокова мэдүүлнэ.

Н. Олзоев.

30 мянган шпала

Онохой тосхон республика доторхи хүдэлмэришэдэй эгээл ехэ тосхонуудай нэгэн болонхой. Эндэ ехэнхидээ модоной комбинадай хүдэлмэришэд ажаһуудаг.

Поселогой зүүн-хойно, Үдэ голой эрьедэ хада хабсагай шэнгеэр обоологдоһон модон холоһоо харагдадаг. Комбинадай хашаа соо ороходо, элдэб механизмуудай наярха абяан, мүн ашаалагдаһаншье, хоосоншье вагонуудые түлхиһэн паровозууд иишэ тиишээ һүндэлнэ.

Комбинадай хүдэлмэришэд Үдэ голоор урдажа ерэһэн модые хүдөөдэ гаргаад, вагонуудта ашажа оронойнгоо шэнэ барилганuудта эльгээдэг гээшэ. Үнгэрһэн жэлдэ комбинадай хюрөөшэд даалгабариһаа гадуур 30 мянган шпала оронойнгоо түмэрзамшадта бэлэглээ.

Мүнөө эндэ социалистическэ мүрысөөнэй эршэ улам шангадажа байна. Механическа хюрөөнүүдэй рамщигууд нүхэд Манарь, Петря гэгшэдые ёһотой новаторнууд гэжэ комбинадайхид бардандаа мэдэхэ. Эдэ түрүүшүүл нэгэ кубометр модоһоо 5 шпала гаргажа, голодоһоной гараха ябадалые усадхаа. Мүнөө тэдэнэр үдэр бүриингөө даалгабарие 120 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

Тэрэшэлэн модо зөөлгэ дээрэ хүдэлмэридэг нүхэр Жильцовой бригада шпала хюрөөдэгшэдһөө дутуугүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Тус бригадынхид вагонуудта ашаалагдаха модо саг соонь асарна.

Г. Галсанов.

Нүүрһэ ехээр ашаална

Загастай станци Зүүн Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделени дотор ашаа тээлгынгээ талаар түрүү һуури эзэлдэг юм. Эндэ үдэр бүхэндэ хэдэн олон вагонуудта Галуута - Нуурай шулуу нүүрһэн ашаалагдажа, арадаймнай ажахыда эльгээгдэнэ.

Станциин коллектив үнгэрэгшэ 1956 ондо ажалай ехэ амжалта туйлаа. Зүгөөр тэдэнэр шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөөншье ажалайнгаа эршэ сохисые һуладхаагүй.

Социалистическэ мүрысөөндэ һараһаа һарада түрүүлэн гарадаг нүхэр Казарикинай хүтэлбэрилдэг халаанайхид эдэ үдэрнүүдтэ онсо илгарна. Үбэлэй хүйтэнэй хэдышье шангаржа байгаа һаань, энэ халаанайхид нэгэшье вагон дутуу ашаалнагүй. Ажалай түрүүшүүл нүхэд Балданов, Акинфеева, Болонев болон бусад нүүрһэ тээдэг механизмуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан, халаанайнгаа нормонуудые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Загастайн станциһаа зүүлһэн түмэр замаар үдэр бүхэндэ хүндэ ашаатай поездын холын аян замда мордохонь харагдадаг. Энэ хадаа тус станциинхидай эршэтэ ажалай аша үрэ болоно.

И. Воробьев.

Тунхэнэй МТС-эй тракторист Д. Ц. Осоров 1956 ондо «ДТ-54» трактораар 1017 га газар хахалаа, 23 центнер түлишэ алмаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Ц. Осоров.

А. Мантаевай фото.

Һанаа амар һууһаар хамагай һүүлдэ ябана

Ехэ Кударын МТС трактор заһабарилгые удаарууална

Январиин нэгэнэй мэдээгээр Ехэ-Кударын МТС (директорынь нүхэр Дмитриев А. Г., главна инженерынь нүхэр Захаров) дүрбэдэхи кварталда трактор заһабарилха түсэбөө 81 процент дүүргээ.

Заһабарилгын удаарһанай нэгэ шалтагааниинь юуб гэхэдэ, олонхи механизаторнууд үдэрэйнгөө даалгабарие дүүргэнэгүй. Механизаторнууд үдэртөө хэһэн ажал тухайгаа мэдэдэггүй байна.

—Үдэр соо хэгдэһэн ажалай дүнгүүд тухайда механизаторнуудай дунда үсөөн хөөрэлдэнэбди,—гэжэ МТМ-е даагша нүхэр Мансуровский альгаа дэлгэнэ. Халаанайнгаа даабарие дүүргэдэг түрүү механизаторнуудай дүй дүршэл олоной шадабари болгогдоногүй. Токарь Пестерев, кузнец Капустин, слесарь Петров, гагнуурша Данилов, Кузнецов гэгшэд үдэрэйнгөө даабарие 150—200 процент хүрэтэр дүүргэдэг.

Республикын түрүү МТС-үүд заһабарилгые жэлэй дүрбэн сагта хэхэ арга методые амжалтатайгаар хэрэглэнэ. Тэрэнэй ашаар МТМ-дэ тракторнууд олоороо суглардаггүй. Тэдэ энэ түрүү аргые Ехэ-Кударынхид тоонсгүй. Тиимэһээ МТМ-дэ тракторнууд олоороо сугларжа, тэндэ зай тала багатай болошонхой.

Түсэбэй ёһоор 4-дэхи кварталда 7 комбайн заһагдаха ёһотой байгаа. Комбайнуудые үбэлэй сагта заһаха дулаан байрашье бии. Тиин январиин нэгэнэй мэдээгээр нэгэшье комбайн заһагдаагүй. Трактор машина заһабарилгада запасной частьнууд дутана. Ехэ-Кударын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд МТС-эй зонодохи инструкторска группынхид трактор заһабарилгые түргэдхэхэ хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Доржиев.

„БАЙКАЛ“ КОЛХОЗДО

БАРИЛГА ОЛООР БОДХООХОНЬ

Үнгэрэгшэ ажахын жэлдэ колхозой барилгашад коммунист Ц. Ш. Гармаевай хүтэлбэри доро хүдэлжэ, 100 толгой эбэртэ малай багтаха нэгэ типовой байра ашаглалгада тушаагаа. Мүн баһа 100 толгой эбэртэ малай нэгэ дал, 300 толгой хониной нэгэ дал заһабарилан, һуурииень һэлгэжэ табиһан байна. Колхозой түрүү барилгашад коммунист Ц. Ш. Гармаев, комсомолец Б. Ц. Доржеев гэгшэдтэ «республикын түрүү барилгашад» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоһон байна.

1957 ондо малай байрануудые, бэшэшье барилгануудые тус колхоз олоор бариха гэжэ хараална. 100—100 толгой эбэртэ малай багтаха хоёр типовой дал, 100 толгой тугалай багтаха нэгэ типовой байра, 500 толгой хониндо нэгэ типовой дал, 10 автомашинын багтаха гараж, нэгэ культбаза болон малшадай 4 шэнэ гэр бариха гэһэн түсэб хараалаад, барилгын модо бэлэдхэжэ байна. Мүнөө 600-гаад кубометр барилгын модон отологдоод, барилгын газарта зөөгдэжэ байна. Модо бэлэдхэлгэдэ колхозниигууд Л. Дармаев, Ц. Гармаев гэгшэд һайнаар ажаллана.

КОЛХОЗДО ШЭНЭ ГЭШҮҮД ОРОНО

Һүүлэй жэлнүүдтэ Советскэ Армиһаа ерэһэн хүбүүд түрэл колхоздоо орожо ажаллана. Һүүлшын гурбан жэлдэ арба гаран хүбүүд албанһаа ерэһээр колхоздоо ажаллажа байнад. Мүнөө жэл сэрэгэй албанһаа бусажа ерэгшэд Ламажап Будаев, Гомбо Доржиев, Бадма Гончиков гэгшэд колхоздоо хүдэлжэ эхилээ.

Гадна Городок городһоо, аймагай центр Цакир тосхонһоо мүнөө жэл 6 бүлэ колхоздо нүүжэ ерэнхэй. Тэдэнэр колхозой гэшүүд болохо гэһэн мэдүүлгэ баряад байна. Колхоздо нүүжэ ерэһэн бүлэнэр бултадаа шэнэ гэрнүүдые барихань.

ЗАЛУУШУУЛ — ХҮТЭЛБЭРИЛХЫ ХҮДЭЛМЭРИДЭ

Колхозой правлени залуушуулые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ олоор дэбжүүлнэ. Залуу коммунист Дашадондок Янжапов 1-дэхи МТФ-е даагшаар гурбадахи жэлээ ажаллажа байна. Мүн 26 наһатай түрүү колхозник Ц. Дымпилов тарянажалай бригадын бригадираар хүдэлнэ. Һаяхан колхозой комсомольско эхин организациин секретарь Николай Базаров колхозой хочи ба адуунай фермэнүүдые даагшаар дэбжүүлэгдээ. Залуушуул өөһэдынгөө ажалда үнэн зүрхэнһөө хандана.

ТҮРҮҮ ШОФЕРНУУД

Колхозой автопарк табан автомашинаһаа бүридэнэ. Жолоодогшод коммунист Л. Гонгоров, Д. Порхоев гэгшэд өөһэдынгөө хүдэлмэридэ һайнаар хандажа, правлениин үгэһэн даабарие болзортонь дүүргэнэ. Тэдэнэй харюусалга доро байһан автомашинанууд хододоо заһабари һайнтай, замда гарахаар бэлэн байдаг.

КОЛХОЗНИГУУД ПЕНСИДЭ ГАРАНА

КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой үндэһөөр оронной колхозуудта артелиин Устав шэнээр хаража үзэгдэһэн байна. Колхоздо үни саг соо хүдэлһэн, мүн ажал дээрэ гэмтэл абаһан колхозниигуудта һара бүриин 10 ажалта үдэр үгэхэ гэһэн пункт шэнэ Устав соо бэшэгдэһэн юм. Тэрэнэй үндэһөөр 70 гаран наһатай колхозниигууд Самбу Гармаев, Буда Банзаракцаев гэгшэд колхозой правленидэ пенси үгэхыень гүйһан мэдүүлгэ бариһан байгаа. Колхозой правлени тэдэнэй гүйлтые хаража үзөөд, С. Гармаев, Б. Банзаракцаев гэгшэдтэ пенси үгэхэ гэһэн шиидхэбэри нэгэн дуугаар баталан абаа.

ШАГНАЛДА ХҮРТЭБЭ

Нийтын малажалһаа колхоз олзо доход жэл бүри ехээр абадаг болоно байна. Колхозниигууд адуу малаа үбһэ тэжээлээр хангалгада ехэхэн анхаралаа хандуулна. Һаяхан колхозой правлени 1956 ондо тэжээл бэлэдхэлгын дүнгүүдые хаража үзөөд, түрүү бригаданuудта мүнгэн шан үгэхэ гэжэ шиидэбэ.

Коммунист Цыбикжап Дымпиловэй бригадынхид социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, 1000 түхэригэй нэгэдэхи шанда хүртөө. Хоёрдохи шан (600 түх.) комсомолец Л. Дармаевай, гурбадахи шан (400 түх.) комсомолец Т. Гонжитовай бригадынхид абаһан байна.

Б. Ванчиков.

Спортивна коллектив

Ториин аймагай «Улаан-Бургалтай» колхозой дэргэдэ «Урожай» гэжэ обществын шэнэ спортивна коллектив эмхидхэглэбэ. Эндэ сананашадай, шатаршадай, боксёрнуудай болон бусад секцинүүд тогтоогдоо.

Колхозой правлени тэдэ секцинүүдтэ хэрэглэгдэхэ хэрэгсэлнүүдые абажа байна.

Санашадай секциинхид нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудтай дашарамдуулан урилдаа үнгэргэхэ юм. Тэдэнэр отара, гүүртэнүүдээр ябаха байна.

Ц. Намдаков.

Барилгын модо бэлэдхэнэ

Иволгын аймагай колхозууд барилгын модо бэлэдхэжэ эхилбэ. Модо шэрэлгэ дээрэ тракторнууд болон мори унаа хэрэглэгдэнэ.

«Коммунизм» колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Марков) гэшүүд модо бэлэдхэлгэдэ аймаг соогоо түрүүн гаража, декабриин һүүлэй хэдэн үдэрнүүдтэ 500 кубометр бэлэдхээ. Энэ ажал дээрэ хамтадаа 26 хүн хүдэлнэ. Модо отололгын хажуугаар шэрэлгэ эмхидхэгдэнхэй.

«3-дахи пятилетка» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Горбунов) модо бэлэдхэлгэ мүн лэ эмхитэй һайнаар ябуулагдажа байна. Эндэ 12 хүн саг үргэлжэ хүдэлнэ. Декабрь һарада гурбан воскресник үнгэргэгдэжэ, колхозой гэшүүд модо бэлэдхэлгэдэ ерэжэ хүдэлөө.

«Улаан Оронго» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыренжапов, барилгын бригадын бригадир Бадмаев) тарянажалай бригадануудта бэлэдхэхэ модоёо хубаажа үгэбэ. Энэ бригаданууд хоорондоо мүрысэжэ, 400 кубометр модо бэлэдхээ. Мүрысөөндэ «Красный пахарь» гэжэ бригада түрүүлжэ ябана. Модо отололгын, шэрэлгын хажуугаар хюрөөдэлгэ эмхидхэгдэбэ.

Аймаг дотор 5 гараж, 3 бани, 4 овощехранилищи баригдахаар хараалагдаһан байгаа. Аймагай колхозууд модо бэлэдхэжэ эхилбэшье, барилгын шулуу бэлэдхэлгые удаарууална. Ойрын үдэрнүүдтэ колхозууд энэ дутагдалаа усадхаха ёһотой.

А. Гусев.

Үльдиргын дунда һургуулида

Үдэшын долоон час. Һургуулиин зал соо үхибүүд олон. Үхибүүд сэбэрхэн формонуудые үмдэнхэй, шэнэ жэлэйнгээ баяр наада үнгэргэхөөр ерээ. Үльдиргын дунда һургуулиин директор Ц. Номтоев хүүгэдые шэнэ жэлээр амаршалаад, саашадаа бүри амжалтатайгаар һуралсахыень хүсэбэ. Удаань энэ һургуулиин завуч Д. Пунцуков эрхим һурагшадта шэнэ жэлэй бэлэгүүдые барюулба.

Хүшэгэ нээгдэжэ, хоорой гүйсэдхэһэн «Славься» гэжэ дуугаар концерт эхилнэ. 9-хи, 10-хи классай комсомолецууд концертдэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, хэдэн олон номернуудые гүйсэдхөө. Энэ концертнь үхибүүдтэ ехэ һонирхолтой байба. 10-хи классай һурагша А. Раднаев бурят дуунуудай аялга хуур дээрэ наадажа, өөрынгөө бэлиг шадабари харуулаа. Мүн энэ классай Д-Ж. Дашидондоков бурят дуунай аялга лимбэ дээрэ шадамар бэрхээр наадажа, мүн лэ шагнагшадай зүгһөө һайшаагдаа.

Ёлко элдэб гоё нааданхайнуудаар шэмэгдэнхэй яларжа байна. Һурагшадай хатар, танца наадаһаар байтар, сагаан буурал һахалтай, сагаан хүбэн дэгэлтэй, гартаа бэлэг баринхай Дед-мороз орожо ерээд, шэнэ жэлээр үхибүүдые мэндэшэлэн, бэлэг сэлэгээ дэлгэнэ. Ёлко тойроод элдэб багуудые үмдэһэн үхибүүд гүйлдэнэ. Гармонийн ирагуу һайхан аялга доро үхибүүд наадана.

Мүн үглөөгүүрынь багашуудай ёлко болоно, эхин классайхид элдэб номернуудые харуулаа.

Игэжэ Үльдиргын дунда һургуулиин һурагшад үбэлэйнгөө амаралтые сэнгэлиг хүхюунээр үнгэргэжэ байна.

Ж. Жанчипов.

Тобшо һонинууд

✪ Хүдөө ажахые механизацилгын Сэлэнгын училищиин ДОСААФ-ай эхин организациин үүсхэлээр мотоциклистнүүдэй ба шофернуудай курсанууд эмхидхэгдэбэ. Тэндэ хамта дээрээ 60 хүн һуралсажа байна.

Л. Алексеев.

✪ Хойто-Байгалай аймагай «Победа» колхозой гэшүүд загаһа барилга эрхилхэһээ гадна, мүн агнуури хэдэг юм. Колхозой ангуушад А. Черных, А. Шведов, А. Станеев, Г. Купцов ба бусад олзо ехэтэй агнуури хэнэ. Үбэлэй агнууриин сезоной эхилхэһээ хойшо колхоз гүрэндэ булганай 100 арһа ба бусад үнэтэ ангуудай арһа 49180 түхэригтэ тушаагаа.

В. Башаров.

✪ Зэдын аймагай Боргойн эхин һургуулиин һурагшад түмэрэй хаядаһа ехээр суглуулаа. Богонихон сагай хугасаа соо тэдэнэр 3300 килограмм хара түмэр, 50 килограмм үнгэтэ металл суглуулжа тушаагаа. Түмэрэй хаядаһа суглуулжа олоһон мүнгөөр һурагшад фестивальда бэлэдхэлэй хэрэгтэ гаргашалха зорилготой.

Н. Доржиев.

УБЭЛЭЙ БЭЛШЭЭРИ ДЭЭРЭ

☆

(Корреспондентын тэмдэглэл)

☆ ☆

Наран баруун хойшоо тонгойжо, һулахан элшэнь саһан дээгүүр ялалзана. Һэбшээ жабаршьегүй һаа, хасар шэмхэмэ шэмэрүүн хүйтэн үдэр. Гурбан талаһаамнай үндэр үндэр хаданууд тойроно, зүүлжээ Иволгын элдин тала сайбалзан унжына, тэгэндэнь Иволгинск тосхон, аяар саанань Улан-Удэ город харагдана. Баруун хадын хормойгоор олон зуугаад хонид бэлшэжэ ябана.

Хониин һүрэгэй хушуурһаар урагшалжа ябатар хажуугаарнь нэгэ нохой гүйжэ тэдээнэй урдань гараад «һааб!», «һааб!» гэжэ шангаханаар хэдэн удаа хусажархина. Тиихэдэнь захиралта дууллаһан юумэдэл хонид гэдэргээ эрьежэ, нимгэн саһан дороһоо бултайһан хагданай үзүүр зулгааһаар аргаахан хойшолно. Тэрэ нохой хонидой дундуур иишэ тиишээ гүйсэгөөнэ. Энэ ушарые харахадаа тон ехээр һонирхожо, хонидой саана ябаһан гартаа ута тулуууртай, хара арһан оодон дэгэлтэй, хүбэнтэй үмдэ, валенка үмдэнхэй дүшөөд наһанай хүнэй хажууда ерэжэ, амар мэндээ хэлсэжэ танилсабабди.

— Та, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хонишон гүт? — гэжэ тэрээнһээ асуухадамнай: «Үгы даа, би «XVII партсъезд» колхозойб, — гэжэ харюусаба.

— Ямар сэсэн нохойтой гээшэбта,—гэжэ набтар бэетэй, халтар шара зүһэтэй нохой тээшэнь заабабди. Тэрэнь бидэнэй хажуугаар ябажа, үнэршэлһэнэй һүүлээр эзэнэйнгээ дэргэдэ һуугаад, нюдыень сэхэ шэртэнэ.

— Лайка нохоймни ёһото туһалагшамни гээшэ. Хоёрдохи жэлээ хонии адуулалсана. Бишыхан гүлгэн байхаһаань һургажа эхилһэн байгааб. Манай республикын хониншод ажалдаа нохой һургажа хэрэглэдэггүйнь тон буруу гэжэ һанагшаб. Заал һаа өөрөө гүйжэ ябахын орондо, нохойгоор хонидые харюулхада хэды хүнгэн бэ даа,—гэжэ Иннокентий Артамонович Музыков омогорхон хөөрэнэ.

Тиигэжэ хэлэхэдэнь, үнэхөөрөөншье хонишон бүхэн нохойтой болодог һаань, тэдэнэй ажалынь хараа байса хүнгэрхэ гэһэн бодол толгойдо ороодхибо. Зүйтэйл юумэ энэ хонишон хэлэбэ. Кавказ, Дунда Ази болон бусад нютагуудта эртэ урданһаа хойно адуу малые нохой адуулалсадаг байна ха юм. Иннокентий Артамоновичын Лайка нохойнь «Бари» гэжэ эзэнэйнгээ захирхатай сасуу тэрэ дары хонидоо тэхэрюулжэ һурашанхай. Мүн хонидынь Лайкатаяа эжэлшээд, бэлшэжэ ябадаг болонхой. Нохойнгоо үгы һаа ой модон хүдар хонид орожо үгэдэггүй юм. Харин, Лайкын хонидой урда орожо, дахуулхада хайшаашье тэдэнэрынь ябадаг байха юм.

Манай эндэ шоно ба бусад арьятан элбэг. Илангаяа үбэлэй үедэ үлэн гүйнхэ шоно хонидой хото хорёо хүдар ородогшье ушар дайралдадаг. Һайн нохойтой һаа, нимэ аюулда орохогүй байна.

Иннокентий Артамонович нёдондо хабар болоһон нэгэ ушар тухай хөөрэжэ үгэбэ. Гүнзэгы жалгын хоёр хажуугаар хонид намдуу аалихан бэлшэжэ ябаба. Хонишон дулаахан наранда нюргаа шаража хэбтэһэн байгаа. Хажуудань Лайканъ мүн лэ амаржа хэбтэбэ.

Гэнтэ хонид дүрд гэжэ бута һүрэн гүйлдэһэнэй һүүлээр хонишонойнгоо хажууда ерэжэ, бөөгнэрэн байба. «Юун болоо гээшэб, шоно ябаа хаяа» гэжэ бодоод, хонишоной эрьен тойрон харахадань, һүрэгһөөн гээгдэһэн доохолод гэһэн хониие томо гэгшын доргон хүсүүтэй ябаба. Лайка нохойнь харбаһан годли мэтээр доргон тээшэ харайхадань, тэрэнь дуратай дурагүй нүхэндөө орожо хоргодоо һэн. Иимэшүү ушар яһала болодог юм.

Мүнөө тобир тарган хонид бэлшэжэ ябана. Тэдэнэй олонхинь нарин ба нарибтар нооһотой. Саһанай бага нимгэн хадань химдаханаар тэжээл абажа хонид эдинэ. Эдэ сула, тарган хонидые харахада нүхэр Музыковай хонидоо һайса харууһалдаг, эдеэлүүлдэг байһаниинь элитэ.

Колхозойнгоо малажалые даажа байһанаа хоёр жэлэй урда тээ Иннокентий Артамонович һайн дураараа хонишон болоо һэн. Ушарһан бэрхэшээлнүүдые эрид дабажа, хабар зундаа эртэ үглөөгүүрһээ үдэшын харанхы болотор хонидоо садатарнь бэлшээжэ, саг сагтань үдэртөө хэдэн дахин уһалдаг байгаа. Мүн бэлшээринүүдээ зүбөөр хэрэглэжэ, һэлгэжэ байжа адуулдаг. Хонидынь эртэ намар ороондо оруулагдахадаа хүсэ шадал һайнтай байһан юм.

Мүнөө үбэлэй сагта хонидые һайнаар харууһалха эдеэлүүлхэ илангаяа шухала. Энээндэ хонишон анхаралаа ехээр хандуулна.

— Үбэлэй сагта хонидоо яажа харууһалнат? — гэжэ хонишонһоо асуубабди.

— Мүнөө жэлдэ манай колхоз үбһэ тэжээл урдынхидаа орходоо һураггүй ехээр бэлэдхээ. Тиимэһээ үглөөнһөө үдэ болотор хонидтоо үбһэ, солоомо үгэжэ эдеэлүүлээд, һүүлээрнь бэлшээдэгбди. Ехэнхидээ хадын үбэрөөр, саһа багатай нэмэри дулаан газарнуудаар хониднай адуулагдадаг. Нара оротор бэлшэһэн хонидто үдэшэниинь үбһэн багаханаар үгтэнэ, — гэжэ Иннокентий Артамонович хөөрэнэ.

— Үбэлэй эртын хурьгадые абажа эхилээ гүт?

— Үшөө хониднай хурьгалаадүй, энэ һарын хорёодоор хурьгад абтажа эхилхэнь. Тиимэһээ мүнөөнһөө түл абалгадаа бэлэдхэжэ байнабди. Шэнэ типовой байра баригданхай. Хурьгадаа түлигдэдэггүй байрада кошарно-базова аргаар түлжүүлхэбди.

Нүхэр Музыковай отара 712 эхэ хониинһоо бүридэнхэй. Эдээнһээ 712 хурьга абажа түлжүүлхэ, хониин бүриһөө 3 килограммһаа доошо бэшэ нооһо хайшалха уялга энэ хонишон абаад, оролдосотой һайнаар ажаллажа байнхай.

Игэжэ Иннокентий Артамоновичтай хөөрэлдэжэ байтарнай хонид хадын ташалангһаа доошоо буужа, саһа ехэтэй газар руу орожо ябаба. Хонишоной дохёо үгэхэтэй сасуу Лайка нохойнь ошожо, хонидоо наашань бусаажа захална.

«Нохой гээшэ хонии адуулхада туһатайл байна даа» гэлсэһээр хонишон Музыковай ажалдаа амжалта туйлахыень хүсөөд, саашаа Маленковой нэрэмжэтэ колхоз тээшэ ябаа бэлэйбди.

А. Бадаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон И. А. Музыков хонидоо адуулжа ябана.

АМАРАЛТЫН ҮЕДЭ

Үзэсхэлэнтэ гоё ёлко... Ямар һайхан гээшэб! Элдэб үнгын нааданхайнууд: шара, сагаан, улаан, яб ягаан, ялагар салагар, элдэб янзын, гоёл байна даа. Иимэ һайхан ёлко тойроод хатар наадажа, дуулалдажа, энеэлдэжэ байхада ямар зохид гээшэб. Энэ хадаа ород драмын театр соо табигдаһан хүүгэдэй ёлко гээшэ. Үдэр бүри хэды олон хүүгэд эндэ ерэнэб! Гансахан январиин 2-ой ба 3-най үдэрнүүдтэ 2080 хүн ерэжэ сэнгээ юм. Январиин 9 болотор бүхыдөө 10000 гаран хүүгэд сүлөөтэй сагаа эндэ хүхижэ, сэнгэжэ үнгэргөө.

Мүн Бурят-Монголой профсоюзуудай областной совет хүүгэдтэ ниилээд һайн бэлэгүүдые бэлэдхээ. Үхибүүн бүхэн бэлэгүүдые Дед-морозһоо абана. Тэндэ янза бүриин конфетэ, печени, яблоко, мандарин гэхэ мэтэ бии юм. Гадна һайнаар дуу дуулаһан, шүлэг хэлэһэн, хатарһан хүүгэд бүриншье сэнтэй бэлэг Дед-морозһоо абана. Ёлкоёо тойроод, ирагуу гоёор пионернууд тухай дуу дуулалдажа ябаһаар, гэнтэ хүүгэд ёлкынгоо нэгэ хажууда сугларшана. Мүнөө «стул тойроод гүйлгэ» гэһэн наадан болохонь. Яһала һонин даа, хэн бэрхэнь түрүүн һуури эзэлнэ ааб, тэрэнь заабол Дед-морозһоо бэлэг абахань. Стул тойроод гүйлдэнэ. Хүгжэм наадаад орхино, Дед-мороз хурданаар гүйһэн Людые үргөөд: «бэрхэш даа, бэрхэш, басагамни, амаралтынгаа һүүлээр иимэл бэрхээр номоо үзөөрэй» гэнэ. Ямар юумэн бэлэг байгаа гээшэб, Люда задалжа эхилнэ...

Һайнаар шүлэг хэлэхэ гээшэш, баһал амар хэрэг бэшэ юм, мүн эндэ тэндэ тороод, бэлэгшье абангүй һалашоо һаа, бүриншье эшхэбтэр даа. Теэд Саша Коломеев газардахагүй байха «жаргалта һайхан орон соогоо шэнэ жэлээ, угтанабди, агаар тунгалаг — дуран соогоо сээжэ дүүрэн амилнабди, — гээд хэлэжэрхихэдэнь, хэдэн зуугаад, баярай ошоор гэрэлтэһэн хүүгэдэй нюурнууд бүриншье хүхюу болон, альга ташалган нэрьешэнэ.

Нинын зосоо ёг гэшэбэ. Дед-мороз «Ёлко» гэһэн шүлэг хэлэхэнь гэжэ соносхобо бшуу. Айдһатанл байна даа, айншэгүй яахаб, Нина тон заахан басагахан, энээнһээ урда хаананшье иимэ олон хүнэй урда юумэ хэлээгүй, мүн оройдоол 1-дэхи класста һурана. Теэд хэлэнгүй байхагүйш, үхибүүд хүлеэнхэй, мүн багшань һайнаар уншахыень һураа. Хүн бүхэн дүрэ шадабаряа, ирагуу гоё хоолойгоор шүлэг хэлэхэ, хатар наада шадахаяа харуулжа болохо. Ёлко тойроод хэдышье наадыт, хамаагүй...

Тооһо татажа, хүнэй амилхын аргагүй хүйтэн...Теэд үхибүүдтэ иимэ хүйтэн ямаршье үнэрал тохёолдуулнагүй. Городой стадионууд дээрэ ошогтыдин даа. Булад «моринной» һүүлээ ялас- ялас гүүлээд лэ халтиран ошохые харахат. Үхибүүд бултадаа һайнаар наадана бэшэ, мүн һая һуража шье байһан үхибүүд харагдана хэбэртэй.

Городһоо саашал, ой модон соогуур, Сэлэнгын ольтирог дээрэ хэды олон үхибүүдые хаража болохол. Зариманиинь санаар гүйлдэнэ, зариманиинь шубуу шонхорой,

— Бэрхэш даа, Светлана! Стулнуудаа тойрожо урилдаанда илаһанайш түлөө бэлэг баринам.

ан гүрөөлэй мүр мүшхэнэ, зариманиинь мини үндэр үндэр хада уулануудые гоёшоожо ябана. Алтан шаргал наранай орохо багта, хүдөөгэй үнэр баян дайдаар ябаһан үхибүүд кинотеатрнуудта ерэнэ. Эндэ үхибүүдэй амаралтын үедэ үхибүүдтэ зорюулагдаһан тусхай кино, зүжэгүүд харуулагдана. Жэшээлхэдэ, ян-

Эдир техниигүүдэй республиканска станцида үбэлэй амаралтын үедэ һурагшанар олоороо ерэжэ сүлөөтэй сагаа үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: № 3 дунда һургуулиин 8 «Б» классай һурагша В. Мяханов реактивна двигателиин хүдэлдэг модель зохёожо байна.

вариин нэгэнһээ «12 месяцев», «Приключения Артемки», «Катера в бушующем море», «Два капитана», «Дети партизана» гэжэ уранһайханай фильмнүүд харуулагдаа. Мүн Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр соо Римский-Корсаковой «Снегурочка», Драгомыжскиин «Русалка», Чайковскиин «Лебединое озеро», Гунын «Фауст» гэхэ мэтэ оперонууд үхибүүдтэ харуулагдаха.

Иигэжэл бэдээ туһатайгаар, культурнаар амаралтаяа үнгэргэхэдэ зохид лэ! Зарим нэгэнэй кино, театр, каток ошожо байхада, зарим нүхэд эдир техниигүүдэй республиканска станци ошоно. Энэ станци 2-хи жэлээ байха зуураа үхибүүдэй эгээл дуратай газарынь болоо. Мүнөө тэндэ 450 гаран һурагшад 10 гаран янзын кружогуудта ябана. Дархалалгын, фото, слесарна, радиотехниигүүдэй гэхэ мэтэ кружогууд хүдэлнэ.

— Мүнөө үбэлэй амаралтын үедэ ажалаа бүри шангадхаад байнабди, энэ саг соо үхибүүд дуратай юумэ эндэ дархалжа хэжэ һурахадань болохо, манай токарно-слесарна хэрэгэй кружогой 10 хүн намарай эндэ үзэһэн юумэеэ практика дээрээ шудалхаяа ПВЗ ошоо, һайн бодото станогууд дээрэ өөһэдынгөө шадабарине харуулха юм, — гэжэ нүхэр Пестерев хөөрэнэ.

Мүн слесарна кружогойхид ПВЗ, радиокружогойхид радиоузел экскурсяар ошоо. Тэндэхи выставкэ дээрэ элдэб пароход суднануудай модельнүүд, электроприборнууд хүдөө ажахын элдэб машинануудай, малай байрануудай македүүд бии. Эдэнние үхибүүд хүү өөһэдөө хээ.

Городой үхибүүдэй үшөө нэгэ сэнгэдэг газар Улан-Үдын Пионернүүдэй байшан юм. Эндэ үглөөнһөө үдэшэ болотор хонгёо һайхан дуунай аялга, ирагуу хүгжэмэй аялга газаа холо хүрэтэр дуулдана. Январиин нэгэнһээ 5 болотор үдэр бүри ёлко болоно. Мүн «куклонуудай театр» хүүгэдтэ ородой онтохонуудые дамжуулһан зүжэгүүдые табина. Жэшээлхэдэ, январиин 4-дэ «Үнэгэн ба галуун», «Василиса прекрасная» гэһэн онтохонуудые табяа.

Ород драмын театр соо һургуулиин үхибүүдтэ үльгэр зүжэг харуулагдана.
— О-о-о! Яагаашье һонин юм!

Январиин 9-дэ — манай республикын поэдүүд ба уранзохёолшодтой хамта «литературна утренник» үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Гансашье эндэ тэндэ һалгуу юумэнүүд болоно бэшэ, мүн ниитэгородской юумэнүүд үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, авиамоделистнуудай мүрысөөн боложо, Пионернүүдэй байшанайхид түрүү һуури эзэлээ.

Үбэлэйнгөө амаралтын үедэ сэмбын фабрика, ПВЗ, шэлэй завод, типографи, музейнүүдээр һурагшад ябаа.

Бэдээ туһатайгаар, һайнаар амарһанайнгаа һүүлээр шэнэ хүсөөр номоо үзэжэ, шэнэ илалтануудые туйлахыень һурагшадта хүсэе!

В. ОЧИРОВ.

Үбэлэй амаралтын үедэ эдир техниигүүдэй республиканска станциин байшан соо үхибүүтэй техническэ зохёолнуудые харуулһан выставкэ нээгдэнхэй. Түс выставкые багашуулшье, эхэшуулшье олоороо ерэжэ харана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үхибүүд электрын хүсөөр йабадаг паровозой модель хаража байна.

А. Мантаевай фото.

КНР-эй правительственна делегаци Советскэ Союз мордобо

ПЕКИН, январиин 7. (ТАСС). Хитадай Арадай Республикын правительственна делегаци «ТУ-104» гэжэ самоледоор мүнөөдэр Москва мордобо. КНР-эй Гүрэнэй Соведэй Премьер болон Гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лай түс делегацине толгойлно. КНР-эй Гүрэнэй Соведэй Премьерэй орлогшо Хэ Лун, Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Ван Цзя-сян, мүн КНР-һээ СССР-тэ байдаг посол Лю Сяо гэгшэдһээ делегаци бүридэнэ.

КНР-эй Гүрэнэй Соведэй Премьерэй орлогшонор Чэнь Юнь, Дэн Сяо-пин, ПынДэ-хуай, Ли Сянь-нянь, Арадай түлөөлэгшэдэй бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Чэнь Шу-тун, министрнүүд, министерствонууд болон зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, дипломатическа корпусай гэшүүд, тэрэ тоодо СССР-һээ КНР-тэ байдаг саг зуурын этигэмжэтэ К. А. Крутиков, мүн Хитадай болон харин гүрэнэй журналистнууд аэродром дээрэһээ делегацине үдэшэн мордохуулба.

КНР-эй правительственна делегаци Советскэ Союзда байха үедөө Польша ба Венгри ошоод ерэхэ юм. Тиигээд КНР-эй Гүрэнэй Соведэй Премьер Чжоу Энь-лай Непал ба Афганистан мордохо.

Цейлоной хүн зондо Советскэ Союз туһаламжа үзүүлбэ

Цейлоной Хойто болон Центральна провинцида 1956 ондо ган болоо. Анурадхапур гэжэ нютагта илангаяа хүндэ байдал тохёолдоһон байна. Ган гасуурһаа боложо, 50 мянган акр газарһаа ургаса абтаагүй гэжэ Цейлоной хэблэл мэдээсэнэ.

Энээнтэй дашарамдуулан, СССР-эй Улаан Хэрээһэнэй ба Улаан Хахад һарын Обществолнуудай Союзай Гүйсэдком ган гасуурһаа хохидоһон Цейлоной хүн зондо туһаламжа болгон цейлонско 10 мянган рупи үгэхэ гэжэ шиидхээ.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепилов Цейлоной Премьер-министртэ, Гадаадын хэрэгүүдэй министртэ телеграмма эльгээжэ, ган гасуурһаа хохидоһон Цейлоной хүн зон тушаа һанаагаа зобожо байһанаа мэдүүлбэ.

(ТАСС).

Египедэй правительствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ

КАИР, (ТАСС). Египедэй правительствын тусхай түлөөлэгшэ мэдүүлгэ хээ гэжэ хэблэл мэдээсэнэ. Египед Холбоото Штадуудһаа мүнгэн туһаламжа эриһэн хэбэртэйгээр Баруун оронуудай зарим түлөөлэгшэнэрэй тарааһан мэдээе Египедэй түлөөлэгшэ буруушааба.

Египедэй түлөөлэгшэ иигэжэ хэлэбэ: «Египед Холбоото Штадуудһаа мүнгэн туһаламжа эрээгүй. Египедэй 50 миллион долларые барижа байхаяа болихыень Холбоото Штадуудһаа Египет гүйһан байгаа. Гэбэшье, Холбоото Штадууд Египедэй гүйлтые дүүргэхэһээ арсаһан байна. Египед болон Холбоото Штадуудай хоорондо худалдаа наймаа хэхэ хэлсээнэй ёһоор, Египедтэ таряа худалдажа, египетскэ фунтаар түлэхые зүбшөөгыт гэһэн гүйлтые Холбоото Штадууд мүн лэ хангаагүй.

Суэцкэ канал сэбэрлэгдэжэ байна

КАИР, (ТАСС). Суэцкэ каналые сэбэрлэхэ хүдэлмэри Порт-Сайдай гаваньда, мүн каналай һаба соо хэгдэнэ. Данини, Голландиин, Италиин, Баруун Германиин, Швециин болон Бельгиин суднанууд канал сэбэрлэнэ гэжэ хэблэл мэдээсэнэ. Мүн англо-французска хэдэн суднанууд ООН-эй туг доро ябаһан хэбэртэйгээр канал сэбэрлэхэ хэрэгтэ хабаадалсана.

Шэнгэһэн табан судна мүнөө Порт-Сайдай гаваньһаа гаргагдаад байна. Англиин добтологшодой тэһэлжэрхиһэн Фирданска хүүргэ каналые хаажархёод байна. Мүнөө тэрээнние гаргахын тулада каналай һаба соо хүдэлмэри хэгдэнэ. Абаран туһалха суднанууд хүүргын зүүн талыень каналай оёорһоо гаргаба гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Индонезиин дотоодын хэрэгүүдтэ США оролсоно

ДЖАКАРТА, январиин 6. (ТАСС). Мүнөө байһан правительствые унагааха зорилгоор США эдэбхитэйгээр ябуулга хэжэ байна гэжэ «Бинтанг тимур» газетэ түрүү бэшэг соогоо заана. Хойто болон Дунда Суматра дээрэ һаянай болоһон событинүүдтэ США-гэй хуулита болон хуулита бэшэ газарнууд сэхээршье, далдааршье оролсоо юм гэжэ газетэ бэшэнэ. Мүнөөнэй правительствые унагааха, Алас Дурна зүгтэ США-гэй ябуулдаг политикые бүрин дэмжэхэ правительстваар тэрээнние һэлгүүлхэ гэһэн зорилго США табина.

Индонезиин дотоодын хэрэгүүдтэ США-гэй оролсоһон тухай иимэ баримтанууд гэршэлнэ гэбэл: гүрэнэй урбалта хэхын тулада полковник Лубисай үгэсэлгэ бэлэдхэжэ эхилхэдэнь, США тэдэ үгэсөөшэдтэй нюуса барисаа тогтооһон байгаа. «Исламай легион», «Коммунистнуудта эсэргүү фронт» гэжэ Индонезиин хархис организацинууд правительствые дэмжэһэн организацинууд болон ажал-ябуулагшадта эсэргүү тэмэсэл сэхээршье, далда нюусааршье ябуулха гэһэн даабари абаһан байна. Америкын тагнуулай хүтэлбэрилэгшэ Аллен Даллес, Америкэһээ Тайваньда байдаг посол Ренкин, Малайда байдаг английска сэрэгүүдэй главна мандалагша байһан Темплер болон бусадай һаяхан Индонези ошоһон ерэһэнэй удаа энэ ябуулгань эхилһэн байна. А. Даллес, Темплер бусад Индонезидэ байхадаа, үсөөшэдтэй хөөрэлдөө үнгэргэж Индонезиин правительствода эсэргүү нюуса ябуулга «хилх» тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн байж гэжэ жиргэ. Хархис болон правительствода эсэргүү организацинууд гадаадын баяшуулһаа мүнгөөр, зөөреэр туһаламжа абадаг байна.

Гадаадын хэблэл болон радио хэрэглэжэ, Индонезиин дотоодын хэрэгүүдтэ тон бүдүүлигээр харин гүрэнэй оролсожо байһан ябадалые «Индонезиин республикын радио» правительственна тусхай дамжуулга хэхэдээ эрид буруушаагаа. Гадаадын хэблэлэй мэдээсэлнүүд болон хилын саанаһаа радиогоор дамжуулагдаһан тайлбаринууд с Индонезидэхи байдал хазагайруулагдан харуулагдажа, элдэб тухай ралга хэгдэнэ. Голландиин хэблэлэй, Англиин «Таймс», «Манчестер Гардиан», «Дейли телеграф», «Морнинг пост» газетэнүүдэй, Америкын Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэлнүүд ехээр хазагайруулагданхай байдаг.

США-да забастовко болоно

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС) «Лейборс Дейли» гэжэ профсоюзна газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, 1956 ондо США-да 3.800 забастовко болоо. Тэдэ забастовконуудта 1900 мянга шахуу хүдэлмэришэн хабаадалсаһан байна. Эдэ забастовконуудай үедэ 33 миллион хүдэлмэриин үдэрэй һамналта болоо. Энэнь 1955 онойхидо орходоо 5 миллион хүдэлмэриин үдэроор олон байна.

Англида экономическа бэрхэшээлнүүд тохёолдоно

ЛОНДОН, (ТАСС). Нефтиин дутамаг болоһонһоо хойшо Англида бэрхэшээлнүүд улам олон болоо гэжэ Англида амаралтын үдэр гарадаг газетэнүүд бэшэнэ.

Автотранспортда үгтэхэ горючине 25 процентээр бага болгохо гэһэн тогтоолоор правительство һанаагаа амархагүй байха гэжэ «Обсервер» газетын тусхай корреспондент мэдүүлбэ.

Худалдаа наймаанай агентнүүдэй нэгэдэмэл ассоциациин Генеральна секретарь Магир горючие нормотой болгоһоной һүүлээр тохёолдоһон байдал тушаа иигэжэ мэдүүлбэ: «Үдэр ерэхэ бүри байдал улам хүндэ болоно, энээнтэй хамта олон хүн зон ажалгүй болохонь».

Горючиин хүртэхэеэ болиһон ушарһаа эгээн ехээр хохидоһон автомобильна промышленностьда хэдэн мянган хүдэлмэришэд неделя соогоо оройдоол гурбан үдэр хүдэлмэрилдэг болонхой.

Редакторай орлогшо
О. ГОМБОЕВА.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ УРЬҺАЛАМЖА

(1952 ондо гаргагдаһан)

1956 оной декабриин 30-да Винницэ городто болоһон шүүбэринүүдэй 8-дахи тиражай

ШАЛГАЛТЫН ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы разрядуудай серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд тудаа:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
120071	50*)	1 000	126316	02*)	1 000	133248	1—50	200
120081	1—50	500	126352	1—50	500	133757	28*)	1 000
120133	50*)	1 000	126467	07*)	1 000	133817	1—50	500
120189	1—50	200	126469	14*)	1 000	133896	1—50	200
120203	1—50	200	126705	13*)	1 000	133906	50*)	1 000
120213	01*)	1 000	126794	18*)	1 000	134049	01*)	5 000
120334	47*)	1 000	126946	1—50	200	134267	26*)	1 000
120531	1—50	200	126976	36*)	1 000	134442	12*)	10 000
120535	50*)	1 000	127386	15*)	1 000	134481	38*)	1 000
120610	31*)	1 000	127560	1—50	200	134521	1—50	200
120699	47*)	5 000	127740	29*)	1 000	134827	1—50	200
120826	31*)	1 000	127815	1—50	200	134834	05*)	1 000
120902	17*)	1 000	128195	1—50	200	134882	30*)	1 000
121270	1—50	200	128311	45*)	1 000	134921	30*)	1 000
121289	09*)	1 000	128321	1—50	200	134925	1—50	200
121314	35*)	1 000	128362	26*)	1 000	134939	01*)	1 000
121648	42*)	1 000	128401	11*)	1 000	135111	1—50	500
121868	30*)	5 000	128537	31*)	1 000	135332	1—50	200
121922	1—50	200	128827	1—50	200	135406	1—50	500
122020	42*)	1 000	128903	46*)	1 000	135415	30*)	1 000
122041	30*)	1 000	129059	26*)	5 000	135539	12*)	1 000
122256	37*)	1 000	129439	06*)	1 000	135635	13*)	1 000
122497	1—50	500	129473	08*)	1 000	135757	1—50	200
122518	32*)	1 000	129586	1—50	500	135961	03*)	10 000
122546	1—50	500	129696	29*)	10 000	136190	22*)	1 000
122562	11*)	1 000	129726	1—50	200	136296	37*)	1 000
122565	1—50	500	129810	10*)	1 000	136438	10*)	1 000
122597	30*)	5 000	130099	1—50	200	136666	01*)	1 000
122599	1—50	500	130140	1—50	200	136685	31*)	10 000
122849	28*)	1 000	130366	1—50	200	136780	09*)	1 000
123014	11*)	1 000	130380	46*)	1 000	136899	09*)	1 000
123081	48*)	1 000	130446	35*)	1 000	137097	18*)	1 000
123139	1—50	200	130509	37*)	1 000	137167	01*)	1 000
123191	1—50	200	130526	32*)	1 000	137276	20*)	1 000
123289	1—50	200	130574	06*)	1 000	137373	06*)	1 000
123388	1—50	200	130595	11*)	1 000	137420	03*)	1 000
123550	31*)	10 000	130654	1—50	200	137443	27*)	1 000
123588	1—50	200	130665	28*)	1 000	137455	05*)	1 000
123609	34*)	1 000	130774	1—50	500	137588	1—50	200
123684	1—50	200	130791	1—50	200	138300	29*)	1 000
123854	1—50	200	130870	1—50	200	138567	1—50	200
123856	1—50	500	130929	12*)	1 000	138595	23*)	1 000
124006	17*)	1 000	131164	1—50	200	138706	10*)	1 000
124097	1—50	500	131271	02*)	1 000	138795	05*)	5 000
124418	44*)	1 000	131312	45*)	1 000	138815	1—50	500
124425	45*)	1 000	131362	1—50	200	138838	1—50	200
124549	47*)	1 000	131421	34*)	1 000	138885	18*)	1 000
124567	27*)	1 000	131509	1—50	200	138919	1—50	200
124678	30*)	1 000	131755	30*)	1 000	138977	11*)	1 000
124698	28*)	1 000	131859	1—50	200	139135	26*)	25 000
124984	1—50	200	131945	25*)	1 000	139248	42*)	1 000
125018	25*)	1 000	131970	02*)	1 000	139406	1—50	200
125130	28*)	1 000	131976	45*)	1 000	139607	1—50	200
125251	48*)	1 000	132022	33*)	1 000	139645	1—50	500
125343	1—50	500	132278	1—50	500	139765	16*)	1 000
125485	07*)	5 000	132307	10*)	1 000	139932	18*)	5 000
125784	08*)	1 000	132392	39*)	1 000	139941	21*)	1 000
125796	38*)	5 000	132730	1—50	200	139948	1—50	500
125815	31*)	5 000	132897	1—50	200	139954	17*)	1 000
125866	31*)	1 000	133056	1—50	200	139976	30*)	1 000
126210	1—50	500	133074	1—50	500			

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүрин 200 түхэригэй шүүбэринүүд тудаба.

БМАССР-эй гострудсберкассын ба госкредидэй управлени

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00317. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 33.